

Stichting Humanitas Onder Dak Twente
Postbus 1100
7550 BC Hengelo
Tel.: 088 1198800
KvK: 08 090 143
info@humod.nl

www.humanitasonderdak.nl

Het afgelopen jaar was het volop ‘inclusie’ dat de klok sloeg. Inclusie in termen van ‘meedoen’, talenten gebruiken en natuurlijk samen sporten, samen eten en samen van gedachten wisselen tijdens de Social Inclusion Games Netherlands 2018 (SIGN2018).

Met een team van 30 cliënten, begeleiders en ook medewerkers die op organisatorisch vlak een rol speelden, was Humanitas Onder Dak actief betrokken bij de SIGN2018. Tijdens dit unieke evenement hebben ruim 1700 mensen van 35 verschillende nationaliteiten een week lang op de Diekman campus in Enschede met elkaar gesport, ervaringen gedeeld, in creatieve workshops mooie dingen gemaakt, lezingen bijgewoond en vooral genoten! Opmerkelijk daarbij was de medewerking vanuit de regio in de vorm van 130 vrijwilligers, 27 sponsors, 23 sportclubs en een projectteam onder leiding van Robert Zandstra.

Met Enschede en Almelo als financiële sponsors en de Provincie Overijssel als sponsor en organisator van een prachtig symposium, heerste er een geweldige sfeer tijdens de SIGN2018 in gaststad Enschede. Buren, toeschouwers, supporters, sporters, begeleiders, bestuurders, hulpverleners; zij waren allemaal van harte welkom. Die uitnodigende en open sfeer was merkbaar aanwezig tijdens de gehele week en werkte aanstekelijk voor wie ook maar de Games bezocht. Er werd gedanst, prijzen werden uitgereikt en successen werden gevierd.

En het grootste succes is meteen het grootste compliment; investeren in mensen op een dergelijke positieve manier vanuit een positieve grondhouding met oprechte interesse in elkaar als mens is de moeite waard. Het brengt mensen tot elkaar, haalt verschillen tussen mensen weg en leidt tot werkelijk meedoen! Kortom een event om op terug te kijken!

Burgemeester van Enschede, dhr. Onno van Veldhuizen heeft een videoboodschap ingesproken en op deze wijze getracht het enthousiasme van SIGN2018 over te dragen op zijn Berlijnse collega. Onze Duitse partnerorganisaties zijn op dit moment met het Berlijnse stadsbestuur in gesprek om in 2020 de Social Inclusion Games in Berlijn te laten plaatsvinden. Fingers crossed, we gunnen het Berlijn en zoveel mogelijk deelnemers uit zoveel mogelijk Europese landen!

Vanuit de ingezette decentralisaties zijn inclusie en inclusief denken en handelen van groot belang. Zeker wanneer in de toekomst alle gemeenten in Nederland een verantwoordelijkheid krijgen op het gebied van Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang. Een goede onderlinge afstemming hierin is van groot belang. Het ‘naar voren organiseren’ waarbij voorkomen van dakloosheid het streven is, kan succesvol zijn wanneer dit vanuit een integrale benadering gebeurt met gebruikmaking van de expertise van de samenwerkingspartners in dit domein. Het project ‘de Maatschappelijke Vraag Almelo’, waarvan Humanitas Onder Dak penvoerder is, is hiervan een voorbeeld. Dit project wordt uitgevoerd onder ons arrangement

Advies en streeft naar een integrale aanpak in de gemeente Almelo en de haar omringende gemeenten.

Het behouden van een vangnet in de samenleving dat hierbij passend is, is hier een onderdeel van. Hoewel we binnen Humanitas Onder Dak herstelgericht werken waarbij het uitgangspunt is dat mensen over herstellervermogen beschikken, blijft een vangnet (de opvang) noodzakelijk. Humanitas Onder Dak streeft er nog steeds naar om ‘de Opvang’ overbodig te maken maar weet ook dat er situaties zullen blijven waarbij mensen een beroep doen op voorzieningen die we nu nachtopvang, inloop of 24-uurs voorzieningen noemen. Zoals te doen gebruikelijk binnen Humanitas Onder Dak, dient het verblijf in dergelijke voorzieningen zo kort mogelijk te zijn en gevolgd te worden door ‘wonen in de wijk, buurt dorp of stad’. Hierbij horen passen de randvoorwaarden als een goede begeleiding.

Binnen Humanitas Onder Dak maakt het arrangement Wonen het wonen in de wijk, buurt, dorp of stad, mogelijk. Dat dit een goed antwoord op de vraag is, blijkt uit de groei die dit arrangement in het afgelopen jaar heeft doorgemaakt. Humanitas Onder Dak heeft dit arrangement opgezet om, ter bevordering van inclusie, de instroom in de opvang te voorkomen. Housing First, Huis te Leen, ambulante woonbegeleiding en Beschermd Wonen Modulair zijn in dit verband betere plekken dan de opvang.

Ten behoeve van volwaardig meedoen is het hebben van werk van groot belang. Tegen deze achtergrond biedt Humanitas Onder Dak haar arrangement Talentontwikkeling aan. Daar waar in de lokale samenleving niet wordt voorzien in (voldoende) mogelijkheden voor een zinvolle invulling van de dag, bij voorkeur in de vorm van werk, kan Humanitas Onder Dak een aanbod ontwikkelen. Zij doet dit altijd in samenwerking met (zorg)partijen en bij voorkeur met werkgevers. Aan een dergelijke samenwerking is vorm gegeven in de Performance Factory in Enschede, middels het project Dagloon in Almelo en vanuit het Heemsdock in Hengelo. Ook in Groningen zien we deze samenwerkingen terug op de locaties de Compagnie, het Peddeltje en Kanodock.

Gezien de vraag naar arbeidskrachten op de arbeidsmarkt lukt het steeds beter om mensen naar de arbeidsmarkt toe te leiden en aan een baan te helpen. Dit is echter niet voor iedereen weggelegd. In sommige gevallen lukt omscholing en/of bijscholing niet of staat persoonlijke problematiek het kunnen voldoen aan de randvoorwaarden die werkgevers

stellen, in de weg. In dergelijke gevallen blijft het van belang om te blijven zoeken naar een zinvolle besteding van de dag vanuit de principes van inclusie. Ieder mens beschikt over talenten die zeker inzetbaar zijn in onze samenleving. In het kader van ‘normalisering’ is het van belang om een herdefiniëring van het begrip ‘werk’ te overwegen. In onze samenleving geldt het hebben van een baan met daarbij horend salaris nog steeds als een hoger te bereiken doel dan bijvoorbeeld ‘werken met een uitkering’, terwijl ook in dit begrip het woord ‘werk’ is besloten. Wanneer we het begrip ‘werk’ een bredere definitie geven bereiken meer mensen dat doel.

‘Systemen’ zitten ons soms in de weg en weerhouden ons van wenselijke oplossingen die meer kunnen bijdragen aan inclusie dan het ‘systeemdenken’ in zichzelf. ‘Omdenken’ is het begrip dat hierbij past. Humanitas Onder Dak tracht dit daar waar mogelijk toe te passen en organiseert intern zogenaamde ‘omdenksessies’. Het is wellicht wonderlijk dat ‘omdenken’ geleerd moet worden en geen ‘automatisch gegeven’ is, maar zo bijzonder is dat niet. Jarenlang heeft het systeemdenken onze organisaties gevoed tot op de dag van vandaag. De vermindering van regeldruk/administratieve druk is nog steeds niet gelukt. Sterker nog, deze is eerder toegenomen dan afgenomen. En dit alles lijkt te maken te hebben met onze zucht naar controle en ons denken over ‘maakbaarheid’. We willen alles controleren en naar onze hand zetten zo lijkt het vaak. Het tegendeel is waar. We zouden fouten moeten kunnen maken want daar leer je van. We zouden verantwoordelijkheden bij de directe werker moeten leggen want zij verstaan hun vak. En is het niet de cliënt/de klant die zelf kan aangeven of hij/zij vindt dat hij/zij geholpen is? We zien geleidelijk verschuivingen die kant op. Rijnlands denken doet zijn intrede in organisaties. De werker is de vakman en de leidinggevende maakt het mogelijk dat de vakman zijn werk kan doen, faciliterend leiderschap dus. Ook binnen Humanitas Onder Dak geven we hier vorm en inhoud aan. Maar dit is wel een proces en niet van de ene op de andere dag georganiseerd. Het vraagt lef, durf en een goede afstemming met de wereld om ons heen.

Ook in de beoordeling rond het leveren van goede zorg zien we verschuivingen. Natuurlijk wil de financier weten of zijn euro goed besteed wordt; efficiënt, in een goede prijs-kwaliteit verhouding en met resultaat. Tot zover niets nieuws. Echter, rond het begrip resultaat ontstaat nu een verdere verdiepingsslag; wat is eigenlijk resultaat en hoe meet je dat? De tijd van ‘meten is weten’ geldt nog steeds maar nu ontstaat de vraag; wat willen we eigenlijk weten en wat gaan we dan

meten? Meetsystemen variëren van Consumer Quality Index tot Menselijke Maat. Maar zeker is dat we met zijn allen niet zitten te wachten op weer een nieuw meetsysteem. We registreren al veel en soms juist niet datgene wat we willen weten. De kunst is dus om onze datasystemen uit te vragen en zo in te richten op de informatie die we graag willen weten. En daar ontstaat een discussie rondom vragen als; 'maar hoe meet je nu vooruitgang, verbetering en/of resultaat?' In het project 'de Maatschappelijke Vraag' in Almelo proberen we daar een antwoord op te vinden.

En in datzelfde project zijn we ook op zoek naar signalen die ons vroegtijdig kunnen doen laten ingrijpen. Immers, het voorkomen van Opvang is zeer wenselijk. Hierin kunnen onze 'systemen' ons wellicht helpen door data te generaliseren die ons vroegtijdige signalen geven wanneer sociale uitsluiting dreigt. Het instrument Taxatie Sociale Uitsluiting (Tax-su) dat ontwikkeld is door de academische werkplaats/onderzoekscentrum Impuls (Radboud Universiteit Nijmegen) kan hierin gebruikt worden. Humanitas Onder Dak onderzoekt de mogelijkheden hiertoe. Was het vroeger zo dat de postbode goed op de hoogte was van het leed dat er zich achter een voordeur voltrok, tegenwoordig hebben we deze postbode niet meer. We zullen dus nieuwe signalen moeten leren zien, moeten gaan benoemen en met elkaar in verband moeten brengen om vroegtijdig te kunnen signaleren of en waar er hulp noodzakelijk c.q. wenselijk is. Hiermee kan eerder en mogelijk ook lichtere zorg ingezet worden waarmee zwaardere en duurdere zorg mogelijk voorkomen kan worden.

Niet alleen systemen maar ook wetenschappelijke kennis en inzicht kan ons helpen om situaties beter te doen begrijpen waardoor we voor meer efficiëntere en meer wenselijkere oplossingen kunnen kiezen. Mobility Mentoring is daar zo'n voorbeeld van. Met de kennis uit de hersenwetenschap weten we dat stress, bijvoorbeeld veroorzaakt door een voortdurend geldtekort, armoede en/of schulden, de werking van de hersenen en zelfs het IQ negatief beïnvloedt. Mensen krijgen geen overzicht meer en zijn niet meer in staat om doelgericht en probleemoplossend te handelen. Het voortdurend sturen van aanmaningen en het opleggen van boetes, helpt niet en maakt de situatie alleen maar ernstiger. Door echter positieve prikkels aan te bieden, concrete acties uit te voeren en haalbare doelen te stellen ervaren deze mensen vooruitgang en zien ze weer licht aan het eind van de tunnel. Humanitas onder Dak integreert Mobility Mentoring in haar begeleiding en kan dit inzetten waar nodig.

Al met al is Humanitas Onder Dak voortdurend in beweging en daarbij gericht op haar cliënten, de kwaliteiten waarover zij beschikken en het creëren van een gunstig mogelijk klimaat waaronder deze cliënten hun kwaliteiten kunnen inzetten ter bevordering van hun kwaliteit van leven en hun welzijn. Opdat zij ten volle mee kunnen doen in de samenleving naar eigen inzicht en vermogen. Dit jaardocument doet hiervan verslag. Ik wens u dan ook veel leesplezier en sta open voor opmerkingen, tips, wensen en suggesties van uw kant.

Bert Deliën
directeur/bestuurder Humanitas Onder Dak.

INHOUDSOPGAVE

VOORWOORD
pagina 4

INHOUDSOPGAVE
pagina 9

VISIE EN DOELEN
pagina 10

ARRANGEMENT OPVANG
pagina 12

ARRANGEMENT TALENTONTWIKKELING
pagina 16

ARRANGEMENT WONEN
pagina 20

ONDERZOEK, ONTWIKKELING & INNOVATIE
pagina 24

ORGANISATIE
pagina 26

RAAD VAN TOEZICHT
pagina 28

OVERLEGORGANEN BINNEN HUMANITAS ONDER DAK
pagina 32

HR
pagina 34

FINANCIËN
pagina 42

FACTS AND FIGURES
pagina 47

JAARREKENING
pagina 70

Missie

Stichting Humanitas Onder Dak (HOD) is een vangnet-organisatie (een Maatschappelijke Opvang organisatie) die werkt vanuit de Humanitas grondwaarden: eigen kracht, eigen regie, eigen verantwoordelijkheid en gelijkwaardigheid. Humanitas Onder Dak biedt met een vraaggericht aanbod hulp aan mensen die de aansluiting met de samenleving (in termen van meedoen/participeren) kwijt zijn geraakt of kwijt dreigen te raken.

Visie

Humanitas Onder Dak helpt het evenwicht in wonen, werk (waaronder dagbesteding/zingeving), eigen inkomen en toegang tot (sociale) voorzieningen te herstellen en zorgt ervoor dat mensen mee kunnen blijven doen in de samenleving. De missie en de visie laten zich vertalen in de pay-off regel die in onze communicatie wordt gebruikt: waar ménsen tellen.

Kernfunctie Humanitas Onder Dak

Humanitas Onder Dak heeft als kernfunctie mensen op te vangen en te begeleiden zodat zij mee kunnen (blijven) doen in de samenleving. Hierbij hanteert zij als randvoorwaarden:

- het beschikken over een eigen woning
- het beschikken over eigen inkomen
- het beschikken over zinvolle dagbesteding
- het beschikken over de toegang tot voorzieningen

De Humanitas Onder Dak arrangementen voorzien hierin hierin, al dan niet in eigen beheer georganiseerd dan wel in samenwerking met (specialistische) partners die aansluiten bij de Humanitas Onder Dak kwaliteitscriteria.

Kansen en (on)mogelijkheden

Al jaren is er binnen Twente via de vereniging WOON een goede samenwerking tussen de woningcorporaties en Humanitas Onder Dak. Anders dan in het westen van het land kunnen we in Twente zeggen dat er voldoende woningen beschikbaar zijn en dat niemand op straat hoeft te slapen. De betaalbaarheid van woningen is echter wel een vraagstuk. En dan met name de betaalbaarheid gereedeneerd vanuit netto besteedbaar inkomen. Daar waar schulden en rol spelen is het streven vanuit Humanitas Onder Dak om deze schulden af te lossen en te komen tot een door de cliënt te beheren en te beheersen gezonde financiële situatie. Dit betekent dat er sprake moet zijn van een zekere aflossingscapaciteit. Een verblijf in de Opvang biedt deze aflossingscapaciteit niet maar goedkope huisvesting zou dit wel kunnen bieden. Humanitas Onder Dak zoekt dan ook met de corporaties maar ook met betrouwbare vastgoedpartijen naar goedkope woningen waardoor aflossingsmogelijkheden ontstaan. Ook voor jongeren is er een dringende behoefte aan betaalbare huisvesting. Het aantal woningen dat door jongeren op basis van hun inkomenssituatie betaald kan worden is binnen Twente te

weinig. Huidige ontwikkelingen op de woningmarkt zorgen ervoor dat goedkope koopwoningen gekocht worden door mensen die hun vermogen met vastgoed willen opbouwen.

Eigen woning, eigen inkomen, zinvolle dagbesteding en toegang tot voorzieningen. Meedoen.

Starters op de (koop)woningmarkt hebben het hierdoor moeilijk terwijl juist nu, gezien de lage rentestand, het kopen van een woning veel aantrekkelijker is in het kader van betaalbaarheid. In vergelijking met het huren van een huurwoning zou het kopen van een Tiny House voordeliger kunnen zijn. Daarnaast is het denkbaar dat hierdoor ook aflossingscapaciteit ontstaat bij schuldenproblematiek. Humanitas Onder Dak onderzoekt mogelijkheden op dit gebied.

Organisatie

Het jaar 2018 is het tweede jaar in de driejarige beleids-cyclus van het strategisch beleid van Humanitas Onder Dak. De opgestelde competentieatlas is ingevoerd en de HR beoordelingscyclus is in een pilot uitgevoerd. Januari 2019 zal deze pilot geëvalueerd worden. Middels opleiding

en deskundigheidsbevordering zijn medewerkers in staat gesteld om te kunnen voldoen aan de competentieprofielen van functies in het leidinggevend kader. Bijna iedereen van de betrokken medewerkers heeft dit traject afgerond. Voor enkelen geldt dat dit doorloopt tot in 2019. Hierdoor is een kwaliteitsslag gemaakt en kan gewerkt worden aan de verdere implementatie van Rijnlands denken in onze organisatie. Zoals eerder genoemd ondersteunen 'omdenksessies' dit proces en zetten we dit proces voort in 2019 via het project 'terug naar de bedoeling'.

Arrangement Opvang heeft geconstateerd dat de multi-problematiek bij cliënten toeneemt en verdiept zich in de doelgroepontwikkeling. Daarnaast heeft een inhoudelijke kwaliteitsverbetering plaatsgevonden middels trainingen rond gevoerde methodieken.

Inhoudelijke kwaliteitsverbetering

Het arrangement Opvang heeft zich het afgelopen jaar gericht op een inhoudelijke kwaliteitsverbetering van haar diensten door verdere coaching van de gevoerde methodiek Krachtwerk en de invoering van Critical Time Intervention (CTI). Dankzij deze methodiek vinden cliënten een betere aansluiting met de plek waar zij (gaan) wonen. Het hebben van een zinvolle invulling van de dag is hierbij onontbeerlijk.

Wat doet Opvang

Het arrangement Opvang vervult de functie van vangnet in onze samenleving voor mensen (jong en oud) die om welke reden dan ook geen dak boven het hoofd hebben. Beter gezegd, Opvang vervult een trampoline functie, geredeneerd vanuit de gedachte dat een verblijf in de Opvang altijd tijdelijk is. Opvang werkt vanuit 'op maat' oplossingen die samen met de cliënt worden aangepast aan zijn of haar behoeften, wensen en omgeving. Het devies blijft: zelfstandig waar het kan, met begeleiding als het moet. Zo kan een eerste opvang (in de vorm van Inloop en/of nachtopvang) ingezet worden naast 24 uur opvang voor volwassenen en voor jongeren in de Twentse Opvang Voorziening (TOV). Hierbij is naast begeleiding, 24 uur toezicht. Verder kunnen jongeren gebruik maken van de 'lichtere begeleidingsvormen' als Kamer- Raad en Kamers

met Kansen. Met toestemming van het CIMOT kan ter bevordering van de uitstroom uit de opvang, nazorg geboden worden korter dan 12 maanden.

Toename van zwaarte in problematiek

In navolging van de ontwikkelingen in 2017, wordt de Opvang ook in 2018 steeds vaker geconfronteerd met cliënten waarbij sprake is van multi-problematiek. Met name cliënten met een combinatie van problemen op het gebied van verslaving en psychiatrie nemen toe. Ten aanzien van deze doelgroepontwikkeling in de maatschappelijke opvang en de vraagstukken die dit met zich meebrengt, heeft Humanitas Onder Dak een onderzoek laten uitvoeren door het Universitair Innovatie Lab van de Werkgevers Vereniging. In februari 2019 worden hiervan de resultaten verwacht.

Lokale ontwikkelingen

Almelo

Zoals in de inleiding beschreven is Humanitas Onder Dak penvoerder van het project Integrale aanpak in Almelo. Gedurende dit project behouden we het reguliere Opvang aanbod en monitoren we de ontwikkelingen die we daarin zien. Zo is de Noodnachtopvang slechts geopend geweest wanneer deze capaciteit nodig was om iedereen een slaap-plek te kunnen bieden. Verder zagen we het gebruik van de

Opvangcapaciteit in het eerste deel van het jaar teruglopen maar aan het eind van het jaar steeg deze weer naar 80%. Leegstand werd in goed overleg met de gemeente, ingezet voor crisisopvang. Op deze manier is een flexibel gebruik van Opvangcapaciteit gerealiseerd.

Humanidagen

In 2018 zijn er wederom 2 Humanidagen georganiseerd op de locaties in Almelo. De Humanidagen zijn speciale verwendagen voor de dak- en thuislozen van Almelo. Lokale restaurants, kappers, pedicures en organisaties werkten belangeloos mee om van deze dag een waar feest te maken.

Enschede

Winter Nood Nachtopvang

Wanneer de temperatuur 2 graden of lager is opent Humanitas Onder Dak de Winter Nood Nachtopvang. Ongeveer 12 mensen hebben hiervan gebruik gemaakt; een aantal dat gelijk is aan dat van 2017. Vanuit deze nachtopvang worden structurele oplossingen gezocht voor de mensen die er gebruik van maken.

TOV en Moneyclass

In 2018 is een vervolg gegeven aan het project Money Class dat samen met Stichting Maatschappelijke Dienstverlening binnen de TOV (Opvangvoorziening voor Twentse jongeren) wordt aangeboden. Middels dit project worden jongeren

bijgestaan met hulp rond hun financiële situatie. Ruim 80% van de jongeren binnen TOV heeft één of meerdere schulden. Money Class helpt deze jongeren met hun financiële situatie. Zij krijgen hulp bij het aanvragen van een uitkering, het op orde krijgen van hun schulden, het bijhouden van een kasboek en een eventuele doorverwijzing naar schuldsanering.

We have a dream

Met behulp van een subsidie van het Kansfonds is het project "We have a Dream" gestart in november 2016. Dit is een maatjesproject voor jongeren waarin Humanitas Onder Dak, Match van de vereniging Humanitas en Alifa samen opereren. Elke maandagavond vond er een Meet & Greet plaats tussen de jongeren en vrijwilligers in de Humanitas Onder Dak locatie HCBCentre. De avonden zijn gericht op ontspanning en ontmoeting in een veilige omgeving en de totstandkoming van een match tussen vrijwilliger en jongere.

Hengelo

Kamer-Raad

Kamer-Raad is bedoeld als een woon-, werk- en leerhuis voor studenten of leerlingen om te voorkomen dat zij hun studie voortijdig afbreken en daarmee geen startkwalificatie behalen op de arbeidsmarkt. Evenals Almelo en Enschede krijgt Hengelo ook haar Kamer-Raad voorziening. Vooruitlopende op de definitieve locatie is in 2018 een

woonhuis gehuurd. Naar verwachting zal Humanitas Onder Dak in maart 2019 het definitieve pand betrekken.

Herhuisvesting 24 uurs opvang

Het in juli 2016 in gebruik genomen Heemsdock pand biedt de mogelijkheid om de Opvanglocaties Enschedesestraat en Krabbenbosweg te herhuisvesten. Dit is het resultaat van een in het verslagjaar uitgevoerd onderzoek. De centrum-gemeente Enschede en de gemeente Hengelo ondersteunen dit proces waarmee de weg vrij is voor de woningcorporatie Welbions om het pand te verwerven. Hetgeen in december in gang gezet is.

Crisisopvang

In Hengelo is het aantal crisisopnames gedaald. Er is echter wel vaker sprake geweest van de overschrijding van het aantal nachten dat iemand verbleef ten opzichte van het vorige jaar.

Nazorg

Aangezien cliënten vaker zijn doorgestroomd naar Ambulante Woonbegeleiding, zijn de aantallen rond nazorg zowel in Hengelo als in Enschede gedaald.

**Humanitas Onder Dak gaat uit
van de mogelijkheden van de mens.
Zelfstandig waar het kan,
met begeleiding als het moet.**

Blik op 2019

In het kader van de doordecentralisaties zullen de centrum-gemeenten en de regiogemeenten met elkaar in overleg gaan over verdere afstemming rondom de inrichting van de Opvang in de regio. Vraagstukken als: 'wat kan er lokaal aangeboden worden in het kader van Opvang' en bij voorkeur 'hoe kan instroom in de Opvang voorkomen worden?' zijn relevant. Daarnaast is er de vraag wat er centraal georganiseerd moet (gaan) worden. Veranderingen in de zwaarte van de problematiek die mensen met zich mee brengen wanneer zij gebruik maken van de Opvang, zullen zeker een rol spelen.

Arrangement Talentontwikkeling heeft zich in 2018 vooral gericht op het verstevigen van haar basis en op het versterken van de link met de samenleving middels nieuwe projecten en samenwerkingsverbanden.

Arrangement Talentontwikkeling

Talentontwikkeling heeft zich in 2018 vooral gericht op het verstevigen van haar basis en op het versterken van de link met de samenleving middels nieuwe projecten en samenwerkingsverbanden

Meerwaarde Talentontwikkeling

2018 Was een jaar van veel ontwikkelingen binnen het arrangement Talentontwikkeling. Begin 2018 heeft de toenmalige regiomanager Talentontwikkeling afscheid genomen van Humanitas onder Dak. Dit was voor de organisatie een natuurlijk moment om met een open blik 'van buiten naar binnen' te laten kijken, waarbij gekeken is naar de meerwaarde van Talentontwikkeling binnen Humanitas Onder Dak.

Uit dit onderzoek bleek duidelijk de meerwaarde van het arrangement; een laagdrempelige voorziening die de mogelijkheid biedt om cliënten van Opvang in een vertrouwde omgeving te laten ontdekken wat hun talenten zijn en om structuur en zelfvertrouwen op te doen.

Versteviging basis

Om voort te bouwen op de solide basis die er ligt, is een aantal aanbevelingen gedaan. Deze aanbevelingen hebben

met name betrekking op een versteviging van de leerwerklijnen, interne positionering en versterken van het netwerk. Eén van de afspraken die voortvloeide uit het onderzoek is de afspraak dat cliënten in Opvang zonder aparte intake kunnen starten bij Talentontwikkeling. Op deze manier bieden we cliënten van Opvang die op zoek zijn naar een zinvolle daginvulling direct de mogelijkheid om te beginnen bij Talentontwikkeling. Ook is er op verschillende manieren gewerkt aan het versterken van het netwerk. Eén van de voorbeelden hiervan is de samenwerking met het Leger des Heils bij het opknappen van woningen in het kader van het project Huis te Leen.

Talentontwikkeling en de verbinding met de samenleving

Ook in 2018 is vanuit het arrangement Talentontwikkeling de verbinding gezocht met de samenleving. Zeker evenementen op het gebied van kunst en sport geven deelnemers van Talentontwikkeling de mogelijkheid om een andere rol te vervullen; bijvoorbeeld wanneer deelnemers zelf workshops geven. Het laat mensen succeservaringen opdoen in de samenleving en biedt een platform om hun talenten te laten zien. De projecten Kunsttafelen en Art Brut, de Social Inclusion Games en de kerstmarkten zijn hier voorbeelden van.

Project Kunsttafelen

In samenwerking met een groot aantal kunstenaars, het Rijksmuseum Twenthe en andere partijen hebben deelnemers van Humanitas onder Dak gewerkt aan het project Kunsttafelen. Door deelnemers van Talentontwikkeling zijn betonnen tafeltjes gemaakt die door speciaal geselecteerde kunstenaars uit Overijssel en de Euregio zijn bewerkt tot bijzondere kunstwerken in opdracht van Rotary Enschede. De 'kunsttafels' die zijn gecreëerd, zijn in maart 2018 in het Rijksmuseum tentoongesteld en daarna verkocht via een veiling. De opbrengst werd gebruikt om jonge mantelzorgers in het zonnetje te zetten tijdens de Day of Dreams. Ook één van de deelnemers van Talentontwikkeling werd geselecteerd als kunstenaar om een tafel te bewerken.

Art Brut

Deelnemers van Talentontwikkeling hebben deelgenomen aan Art Brut in Hengelo. Tijdens de Art Brut Biënnale stond het werk van 150 (internationale) kunstenaars met een beperking of psychiatrische problematiek centraal. Een aantal deelnemers heeft zelf een expositie gehouden. Daarnaast hebben deelnemers van Talentontwikkeling een eigen stand gehad waar zelfgemaakte producten werden verkocht en door deelnemers workshops werden gegeven, bijvoorbeeld in houtbranden.

Social Inclusion Games

Tijdens de Social Inclusion Games hebben veel cliënten van Talentontwikkeling meegedaan. Het evenement bood ontzettend veel mogelijkheden, niet alleen op het gebied van sport. Vanuit Talentontwikkeling zijn de hele week workshop georganiseerd. Zo kon men onder begeleiding spandoeken maken en gaven deelnemers zelf workshops houtbranden, dromenvangers maken, mozaïeken en schilderen.

Kerstmarkten

Dit jaar is Kerst als thema door de 4 locaties in Twente gezamenlijk opgepakt. Elke locatie heeft producten gemaakt die verkocht konden worden op de kerstmarkten. Gezamenlijk zijn 2 kerstmarkten bezocht en is op de locatie van de Steenpoort zelf een kerstmarkt georganiseerd. Daarnaast hebben deelnemers op de locatie Enschede kerstkaarten voor cliënten van de Voedselbank gemaakt. De deelnemers hebben hierin zelf een belangrijke rol gehad; van het voeren van de gesprekken met het bestuur van de Voedselbank tot aan de bezetting van de stand bij de Voedselbank voor het uitdelen van de kaarten.

Lokale ontwikkelingen bij Talentontwikkeling
Onder de paraplu van Talentontwikkeling vallen 4 locaties die allemaal een eigen dynamiek kennen.

Enschede

De locatie in Enschede heeft in de eerste helft van 2018 te kampen gehad met onderbezetting. Dit is ook terug te zien in de cijfers van het eerste en tweede kwartaal. Er is wel duidelijk een trend te zien in het aantal uren dat deelnemers gebruik gemaakt hebben van de dagbesteding; in de tweede helft van het jaar is een duidelijke stijging te zien. In het HCBC is in de tweede helft van 2018 het aanbod aan activiteiten uitgebreid. Hiervoor is een samenwerking aangegaan met het goederendepot van de gemeente Enschede waar meubels verzameld worden die gebruikt kunnen worden bij de inrichting van tijdelijke huisvesting. Meubels die opgeknapt moeten worden, worden naar het HCBC gebracht. Daar knappen deelnemers ze weer op, zodat de meubels weer gebruikt worden bij de inrichting van een huis. De samenwerking staat in de kinderschoenen, maar biedt veel mogelijkheden om zinvolle dagbesteding aan te bieden. Daarnaast zijn er gesprekken met de gemeente Enschede om te kijken of we van de dagbesteding een algemene voorziening kunnen maken. Samen met Domijn en Meesterwerk (een organisatie voor re-integratie) heeft Humanitas Onder Dak hiervoor een plan geschreven.

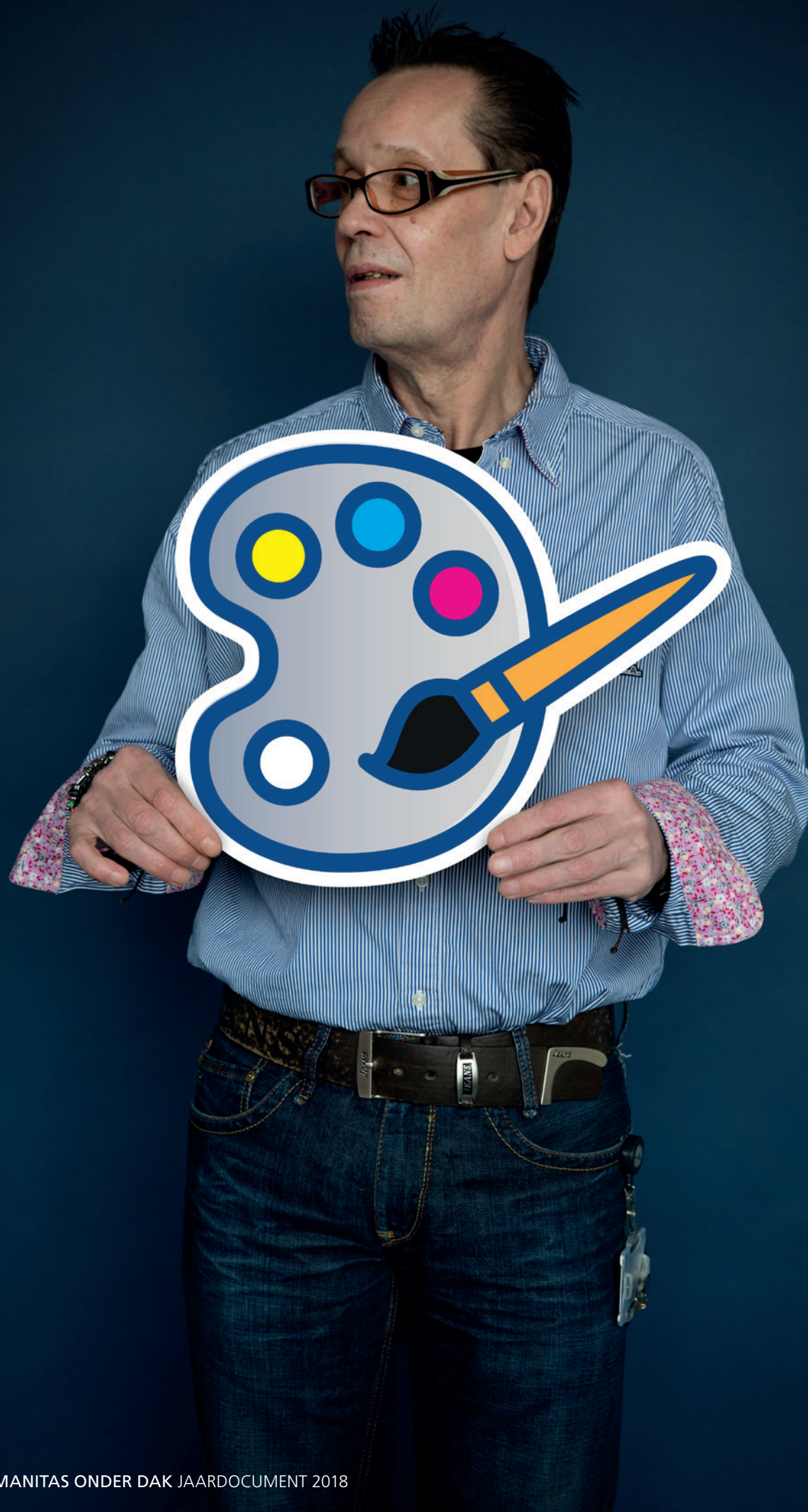
Via arrangement Talentontwikkeling biedt Humanitas Onder Dak mensen de mogelijkheid om in een vertrouwde omgeving te ontdekken wat hun talenten zijn en om structuur en vertrouwen op te doen.

Hengelo

In Hengelo is in 2018 voorzichtig geëxperimenteerd met een Klusteam. De begeleiders zien in toenemende mate dat bij een bepaalde groep deelnemers behoefte is aan werkzaamheden buiten het Heemsdock, maar waarvoor de stap naar vrijwilligerswerk en betaalde arbeid (nog) te groot is. Het Klusteam is hiervoor een goede tussenstap: de werkzaamheden zijn buiten het Heemsdock, maar men kan op elk moment terugvallen op de vertrouwde

begeleiding. Het Klusteam is onder andere ingezet bij het opknappen van een woning van het project Huis te Leen. De inzet op het verstevigen van de interne positie van Talentontwikkeling laat op deze locatie een duidelijk resultaat zien; het aantal uur dat cliënten uit de opvang gebruik gemaakt hebben van Talentontwikkeling is erg gestegen.

Almelo

Voor Dagloon in Almelo was het een hectisch jaar. Halverwege het jaar moest de locatie verhuizen naar een nieuwe, tijdelijke locatie. Vanwege het gebrek aan een aantal basale faciliteiten werd er een groot beroep gedaan op de creativiteit van de medewerkers om de deelnemers zinvolle dagbesteding te kunnen geven. Ondanks deze beperkingen is het aantal unieke deelnemers met bijna 50% toegenomen in 2018. Deze groei laat zien dat Dagloon een stevige basis heeft en voorziet in een behoefte in de gemeente Almelo. Daarom is in 2018 ook besloten om afscheid te nemen van de pop-up gedachte en voor 2019 in te zetten op een permanente locatie voor Dagloon. Ook is er in 2018 een groei te zien van het aantal cliënten uit de opvang dat gebruik maakt van Talentontwikkeling. Waar in het eerste kwartaal er maar 2 cliënten gebruik van maakten, is dit in kwartaal 4 gegroeid naar 10 cliënten.

Oldenzaal

In 2018 zijn 2 van de 3 teamleden in 2018 met pensioen gegaan. Omdat veel van de deelnemers van de cliëntengroep van de Steenpoort al langere tijd betrokken zijn bij de Steenpoort, is hier vanuit de organisatie zorgvuldig mee omgegaan. De Steenpoort is toe aan een 'upgrade'. In 2018 is begonnen met het opknappen van het winkeltje en is samen met de deelnemers een plan gemaakt voor het opnieuw inrichten van de inloopruimte. Vanuit de deelnemers is steeds vaker het verzoek om meer dagen in de week open te zijn. Humanitas Onder Dak gaat hierover in gesprek met de gemeente.

Focus 2019

In 2019 zal Talentontwikkeling zich richten op de aanbevelingen van het onderzoek. Belangrijk hierin is het versterken van ons netwerk, zodat we in samenwerking met andere partijen een doorlopend aanbod op verschillende niveaus kunnen bieden aan onze deelnemers.

Arrangement Wonen heeft zich in 2018 gefocust op het leggen van een fundament en op het samenwerken binnen het werkveld. Daarbij is de blik gericht op de toekomst.

Focus op fundament

Arrangement Wonen heeft in 2018 de nadruk gelegd op het leggen van een fundament. Er is aandacht besteed aan het borgen van processen maar ook aan het samenstellen van een evenwichtig team. Op het gebied van ambulante hulpverlening heeft Wonen zich gericht op het veilig werken middels het vergroten van de alertheid en het veiligheidsbewustzijn van medewerkers én cliënten.

Daarnaast is veel tijd gestoken in het samenwerken binnen het werkveld om in gezamenlijkheid de keten te versterken met daarbij het vizier op het regulier wonen in de wijk. Tevens is aan productontwikkeling gedaan door toevoeging van Huis te Leen aan het portfolio van Wonen. Dit woonproduct zit nog in een experimentele fase.

Wat doet Wonen

Wonen helpt meerderjarige kwetsbare burgers die (nog) niet in staat zijn zelf (vervolg)huisvesting te vinden. De drijfveer van Wonen ligt in haar overtuiging dat iedereen recht heeft op een passende, betaalbare, veilige en duurzame huisvesting.

Wonen zet zich in om een woonplek te vinden voor mensen die thuisloos zijn geraakt. Ook biedt Wonen hulp bij het voorkomen dat een woning moet worden verlaten wanneer sprake is van buurtoverlast en financiële zorgen. Of juist hulp bij het behouden van een huidige woning wanneer

verstandelijke, lichamelijke en economische zelfredzaamheid nog onvoldoende is om normaal maatschappelijk verkeer mogelijk te maken. Daarnaast is er extra individuele begeleiding aan kwetsbare mensen met meervoudige problematieken bij het verhogen van de kwaliteit van leven op de thema's werken, inkomen en gezondheid.

Landelijke en regionale ontwikkelingen

Landelijk spelen een aantal ontwikkelingen die momenteel ook in onze regio worden doorvertaald. In de meerjarengenda Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang 'Van verblijf naar een instelling naar ambulante zorg en wonen in de wijk' dat het afgelopen jaar is gepresenteerd door betrokken (landelijke) partijen, is het uitgangspunt dat de cliënt en zijn of haar netwerk, indien aanwezig, bij het bieden van hulp te allen tijde centraal staat.

Beide centrumgemeenten hebben de onderwerpen uit deze agenda vertaald naar een eigen lokaal programma. Het is nog onduidelijk hoe de middelen Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang door de decentralisatie worden verdeeld en hoe gemeenten en corporaties hierop anticiperen middels het wel of niet kunnen/ willen bieden van zoveel mogelijk zorg in de wijk. Desondanks blijft arrangement Wonen zich breed informeren, meepraten en meedoen aan lokale initiatieven die worden ontplooid om meerderjarige dak - en thuislozen een perspectief te bieden.

Ontwikkelingen binnen Wonen

In 2018 heeft Wonen 96 trajecten begeleid waarvan 13 trajecten gedurende het jaar zijn afgesloten. Op 31 december 2018 had Wonen 83 cliënten in begeleiding. Het aantal trajecten is ten opzichte van 2017 niet substantieel in aantal gegroeid. Wel zijn het aantal trajecten met een hoge zorgbehoefte uitgedrukt in zorguren, toegenomen. Dit komt mede door de toename van het aantal cliënten Beschermd Wonen Modulair.

Beschermd Wonen Modulair

Humanitas Onder Dak heeft in 2018 in de centrumgemeente Enschede 17 mensen beschermde woonruimte geboden met daarbij bijzondere maatwerkhulp en -begeleiding afgestemd op wat nodig is. Dit is een procentuele stijging van 89% ten opzichte van 2017. Deze mensen hebben op verschillende wijze invulling gegeven aan hun dag gegeven middels betaalde arbeid en vrijwilligerswerk. Een aantal mensen hebben te maken gehad met stevige psychiatrische en psychosociale klachten waardoor sprake is geweest van tijdelijke opname elders buiten de regio of behandeling in de eigen woonplaats. Eén cliënt maakte naast begeleiding gebruik van de Module Dagbesteding. Twee van de cliënten ontvingen de module Huisvesting. En drie cliënten ontvingen Overbruggingszorg vanuit de opvang. In 2018 zijn geen cliënten doorgestroomd naar een andere plek of waarbij de beschermde wonen indicatie is overgegaan op een maatwerkvoorziening.

De groei van Beschermd Wonen loopt ondanks groei achter op de prognose. In opdracht van de centrumgemeente Enschede is getracht beschermde wonen plekken in Haaksbergen (5-7) en Oldenzaal (10) voor met name jongeren aan te bieden. Daarbij is nauw samengewerkt met de lokale corporaties, het CIMOT en de gemeenten. Er is gekeken naar slimme gemengd wonen concepten waarbij jongeren die wat extra begeleiding nodig hebben, samenwonen met hen die deze hulp kunnen bieden.

De zoektocht heeft geresulteerd in harde afspraken met twee corporaties. Zo zal wanneer sprake is van een beschermde wonen indicatie, samen met Humanitas Onder Dak spoedig gezocht worden naar een passende huisvesting. Hoewel in 2018 twee concrete aanmeldingen in Oldenzaal met een mogelijke beschermde wonen indicatie niet hebben geleid tot plaatsing, is één cliënt uiteindelijk gehuisvest volgens de methodiek Housing First Twente en zal de andere cliënt 2019 worden gehuisvest in Oldenzaal.

Eind 2018 zijn met de centrumgemeente Enschede en gemeente Borne gesprekken gestart om een studiocomplex met zes zelfstandige studio's te huren in Borne voor zowel mensen met een CIMOT-indicatie als via de WMO maatwerk. Ook is Humanitas Onder Dak eind 2018 diverse malen gevraagd of wij beschermd wonen aanbieden in centrumgemeente Almelo. De toenemende vraag heeft ertoe geleid dat voor 2019 ook een subsidieaanvraag is gedaan.

Via arrangement Wonen helpt Humanitas Onder Dak kwetsbare mensen om veilige en duurzame huisvesting te vinden, passend bij wensen en mogelijkheden.

Door de toekenning van de Gedragscode Beschermd Wonen Twente in 2017 is in 2018 een vervolgstap gemaakt om Beschermd Wonen Modulair zorginhoudelijk en qua randvoorwaarden aan te scherpen. Wonen neemt deel aan de pilot 'Beleven, Waarderen en Ontwikkelen in Beschermd Wonen'. Dit instrument is mogelijk een goede vervanging van de huidige CQ-index om de waardering van cliënten te peilen. In 2019 wordt de pilot afgerond. Vanwege een aantal incidenten (overlast en persoonlijke bedreiging) in een studiocomplex in Enschede is het CIMOT Enschede gevraagd mee te denken over het indammen van de incidenten. Mede door het meedenken van het CIMOT Enschede is het aantal ongeplande bezoeken aan de bewoners in het complex verhoogd. Er zal in 2019 in samenwerking met de bewoners zelf gekeken worden op welke wijze een zo'n aangenaam mogelijk woon- en leefklimaat kan worden gerealiseerd zodat het aantal incidenten zal afnemen.

Housing First Twente

In 2018 heeft Wonen 17 Housing First Twente cliënten begeleid. Hierbij wordt eerst individuele woonruimte geboden, daarna volgt intensieve ambulante begeleiding. 3 Trajecten zijn afgesloten. De meeste deelnemers hebben te maken met problemen van psychiatrische aard. De intensiteit van begeleiding is zeer groot. Wonen praat mee binnen de regio Twente om goed grip te krijgen op deze 'zorgmijdende' medemens zodat deze de juiste zorg en begeleiding krijgen. Voor alle deelnemers wordt

toegewerkt naar het 'omklappen' van de woning waarmee de woning op naam van de deelnemer zelf komt te staan. De ambulante zorg zal dan in de meeste gevallen worden voortgezet om terugval te voorkomen. Inhoudelijk is Housing First Twente getoetst aan de oorspronkelijke bouwstenen van de methodiek. De toetsing heeft geleid tot meer nadruk in de begeleiding op het verbreden van het netwerk en de stimulering van een zinvolle dag invulling van de deelnemers. Housing First For Youth kan mogelijk een goede aanvulling zijn op het huidige aanbod van Wonen. In januari 2018 is in Europees verband scholing gevolgd om deze aanpak te doorgronden. Het Leger des Heils en Humanitas Onder Dak hebben in opdracht van de centrumgemeenten Enschede en Almelo verkend of in gezamenlijkheid Housing First in Twente aangeboden kan worden als een passend en efficiënt aanbod voor mensen die anders in de maatschappelijke opvang terecht zouden komen. De verkenning heeft nog niet geleid tot een gezamenlijke subsidieaanvraag. Als tussenstap heeft Wonen in 2018 de methodiek Housing First Twente intern geëvalueerd om meer zicht te krijgen op de behaalde resultaten. Concluderend kan worden gesteld dat hoewel Housing First kostbare zorg is met een hoge tijdsinvestering, het duidelijk een meerwaarde heeft en vruchten afwerpt bij de complexe doelgroep.

Ambulante woonbegeleiding

In 2017 heeft Wonen net als in 2017 61 cliënten begeleid waarvan 9 trajecten zijn afgerond. Ambulante woonbegeleiding is in het kader van de WMO een derde begeleidingsvorm binnen het arrangement Wonen. Het richt zich op mensen die over een eigen, zelfstandige woonruimte beschikken maar begeleiding wensen bij zaken die niet of niet geheel zelfstandig lukken. De begeleidingsvorm wordt steeds meer ingezet als preventie-instrument om mensen die dreigen dakloos te worden, te helpen bij het behouden van de woning. In samenwerking met een corporatie in Almelo wordt gekeken of het aantal huisuitzettingen kan worden teruggedrongen door een zorgpartij eerder te betrekken bij dreigende huisuitzetting. In 2019 wordt binnen de Maatschappelijke Vraag Almelo als oplossingsrichting getoetst.

Tijdelijk wonen-concept Huis te Leen

In 2018 is een ouder met 2 kinderen tijdelijke gehuisvest (3 maanden) in Haaksbergen volgens het tijdelijk wonen-concept 'Huis te Leen' waarna het gezin is verhuist naar een permanent woonverblijf. Door intensieve samenwerking met het Leger des Heils, een lokale woningcorporatie,

centrumgemeente Enschede en gemeente Haaksbergen is dit tot stand gekomen. In 2019 volgen in ieder geval in de centrumgemeente Enschede een drietal extra woningen voor dit concept. Met de ervaringen die daarbij worden opgedaan, hopen Humanitas Onder Dak en Leger des Heils ook de andere gemeenten te overtuigen van de meerwaarde van dit concept met daarbij een mogelijke variant Huis te Leen Junior voor jongvolwassenen in het achterhoofd. In 2017 heeft Humanitas Onder Dak in opdracht van de centrumgemeente Enschede samen met het Leger des Heils een begin gemaakt met de ontwikkeling van dit 'tijdelijk wonen'-concept, in de gemeenten Borne, Hengelo, Haaksbergen, Losser, Enschede, Oldenzaal, Dinkelland en Hof van Twente. Dit concept is bestemd voor mensen die net dakloos zijn of worden, en waarbij in een kort tijdsbestek problemen op diverse leefgebieden kunnen worden opgelost en waarbij sprake is van een kortdurende en lichte begeleidingsvraag. Hieronder vallen ook de zogenaamde economische daklozen. Zij zijn de nieuwe daklozen die zichzelf wel kunnen redden, als ze maar snel hulp krijgen. Met dit experiment beoogt de centrumgemeente Enschede kennis en ervaring op te doen. Deze ervaring kan gebruikt worden richting 2022, als gemeenten voor de opgave staan om beschermd wonen en maatschappelijke opvang toekomstbestendig te organiseren en inhoudelijk door te ontwikkelen.

Het arrangement Wonen zal in toenemende mate ingezet worden in het kader van de doordecentralisaties.

Blik op 2019

Het arrangement Wonen zal in toenemende mate ingezet worden in het kader van de doordecentralisaties. Hiermee krijgen kwetsbare burgers perspectief in een normale leefomgeving met kwalitatief goede zorg. Om dit mogelijk te kunnen blijven maken heeft Wonen in 2019 de focus op:

- vinden van/ bemiddelen in vlote passende huisvesting met begeleiding;
- opslaan van relevante data rondom cliënt en de mogelijkheid deze data te analyseren;
- nauwere samenwerking met wijkteams/ coaches zowel in preventieve zin als bij crisis of bij hoge urgentie;
- bewustwording bij medewerkers over eigenaarschap waaronder eigen verantwoordelijkheid en rolduidelijkheid;
- functionerend expertteam financiën en schuldhulpverlening;
- audit Beschermd Wonen Twente (april), Audit Wonen HKZ (september).

Arrangement Advies

Het arrangement Advies omvat alle activiteiten waarbij de inzet van specifieke expertise van Humanitas Onder Dak door derden wordt gevraagd. Te denken valt hierbij aan het bieden van ondersteuning bij aanbestedingen of vraagstukken rond methodieken, detachering van medewerkers en het begeleiden van projecten. Binnen dit kader zijn medewerkers van Humanitas Onder Dak actief binnen Gemeente Almelo en het CIMOT; de centrale toegang tot maatschappelijke opvang en beschermd wonen in Twente.

Maatschappelijke Vraag Almelo

De in Almelo samenwerkende partijen; Dimence, Tactus, Leger des Heils, RIBWGO en Humanitas Onder Dak hebben vanuit het gezamenlijk geformuleerde ambitiedocument de subsidieaanvraag voor het projectplan 'Integrale aanpak Maatschappelijke Opvang Almelo' ingediend. Medio 2018 is hiervoor de opdracht verstrekt en de subsidie verleent door de centrumgemeente Almelo.

Middels dit project komen betrokken partijen tot:

- reductie van nieuwe instroom van dak- en thuislozen,
- passende huisvesting voor dak- en thuislozen binnen drie maanden,
- vermindering van mensen met (alleen) financiële problematieken in de opvang,
- verbetering van de uitstroom uit de opvang ook al is er sprake van schulden,
- reductie van de tijd dat iemand binnen de opvang verblijft
- en voor iedere dak- en thuisloze, één cliënt, één plan en één regisseur.

Dit projectplan staat een vernieuwende integrale aanpak voor waarmee de centrumgemeente Almelo, de nevenliggende gemeenten en de lokaal actief zijnde partners op dit gebied, zich goed voorbereiden op de verdere decentralisatie van de Opvang in 2020/2021.

HKZ Certificatie

In 2018 heeft Humanitas Onder Dak net als voorgaande jaren een positieve externe HKZ audit gehad waarmee de HKZ certificering is gecontinueerd. De certificering vond dit jaar plaats volgens het nieuwe schema Maatschappelijke Opvang.

Organisatiestructuur

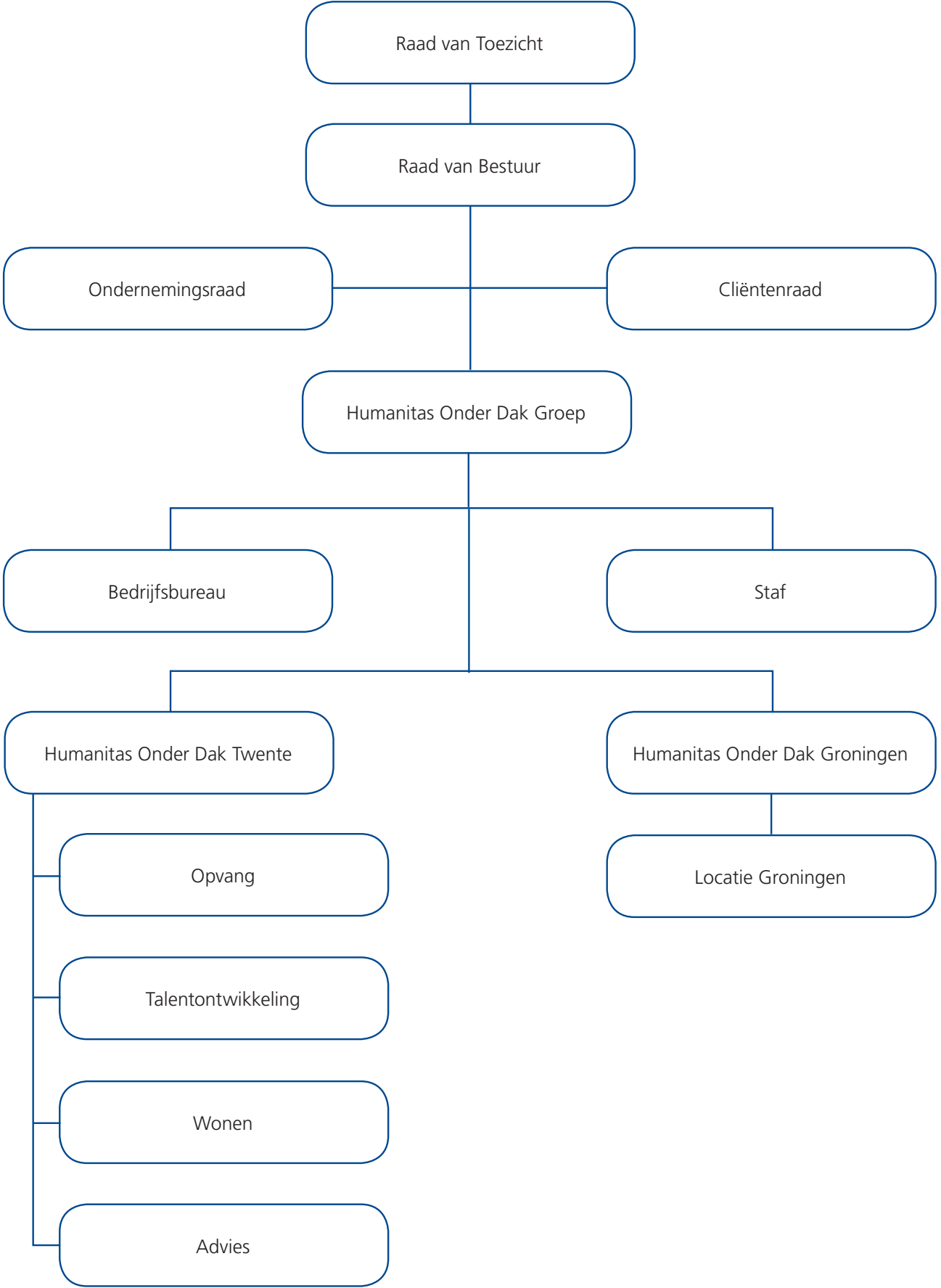
Humanitas Onder Dak is een Maatschappelijke Opvangorganisatie. Om transparantie te behouden is de Humanitas Onder dak Groep opgericht. Hierin zijn de Raad van Toezicht en de Raad van Bestuur ondergebracht. Onder deze stichting vallen twee lokale stichtingen; Humanitas Onder Dak Twente en Humanitas Onder Dak Groningen. Vanuit de arrangementen Opvang, Talentontwikkeling, Wonen en Advies beweegt de organisatie mee met de veranderingen in het werkveld en richt ze zich op de toekomst.

Directeur/bestuurder

Naam	Bert Deliën
Leeftijd	59
Geslacht	Man
Omvang dienstverband	Full time
Nevenfuncties op 31-12-2017	Lid van de Raad van Toezicht van de Viermarken, (zorgboerderij) Bestuursvoorzitter Social Inclusion Games Nederland Lid stuurgroep Academische Werkplaats & Herstel Lid Akropolisberaad (samenwerkingsverband van landelijk werkende Humanitas organisaties)

Raad van Bestuur

De eenhoofdige Raad van Bestuur in de functie van directeur/bestuurder ressorteert onder de Raad van Toezicht. Taken en verantwoordelijkheden tussen de Raad van Toezicht en de Raad van Bestuur zijn geregeld via een reglement voor de Raad van Toezicht en een directiereglement. In de jaarrekening is de bezoldiging van de directeur/ bestuurder vermeld.

De Raad van Toezicht onderhoudt naast het contact met de bestuurder en vertegenwoordigende overlegorganen, tevens nadrukkelijk direct contact met zowel de medewerkers als cliënten van de organisatie.

Algemeen

De Raad van Toezicht (RvT) binnen Humanitas Onder Dak wenst een betrokken RvT te zijn. Betrokken door met regelmaat in contact te treden met de cliëntenraad en de ondernemingsraad en door werkbezoeken af te leggen.

Ook wordt voorafgaande aan de vergadering een informeel koffie-uurtje georganiseerd voor medewerkers en cliënten. Op deze wijze laat de RvT zich ook op informele wijze informeren over de gang van zaken binnen Humanitas Onder Dak.

Aantal vergaderingen

In totaal heeft de RvT in 2018 5 keer vergaderd, waarvan 1 keer voor de jaarlijkse evaluatie.

Koffie-uurtje

De RvT heeft dit jaar twee keer op locatie een koffie-uurtje bijgewoond. In juli zijn leden van de RvT in gesprek gegaan met cliënten en medewerkers op de locatie van Humanitas Onder Dak aan de Adastraat te Almelo. In december heeft het koffie-uurtje plaatsgevonden bij de inloop bij het Heemsdock in Hengelo.

Thema's uit portefeuilleoverleg en vergadering

Thema's waar de RvT specifiek aandacht aan heeft besteed in portefeuilleoverleg dan wel in de reguliere vergadering, zijn geweest:

- Het ziekteverzuim binnen Humanitas Onder Dak en het onderzoek dat de afdeling HR naar dit onderwerp heeft gedaan.
- Subsidieverlening; in het kader van de aanvragen en beschikkingen maar ook de archivering en het onderhouden van contact met betreffende gemeenten.
- De nieuwe Governance Code Sociaal Werk Nederland (RvT model). Als uitwerking hiervan zijn de gehanteerde reglementen van de RvT en Raad van Bestuur op onderdelen bijgewerkt. De RvT heeft beide reglementen vastgesteld.
- De vormgeving van de managementinformatie (Marap) is onderwerp van gesprek geweest met de RvT. De RvT heeft de Marap in een nieuw format ontvangen. De RvT heeft zich kritisch uitgelaten over het nieuwe format en het tijdstip waarop zij de Marap ontvangen. De RvT heeft de bestuurder gevraagd om naar een ander ritme te kijken en hoe de leden beter op de hoogte kunnen blijven van ontwikkelingen.
- In 2018 verloopt het vierjarig contract met de huidige accountantsdienst. De RvT heeft conform de Governance Code besloten een nieuw contract met de huidige accountantsdienst aan te gaan.

- De RvT is akkoord gegaan met de verwerving en de huurovereenkomst van het Heemsdock via Welbions.
- WNT normering voor 2018 is door de RvT vastgesteld.
- Er is oog geweest voor ontwikkelingen in de markt daar waar collega organisaties hun dienstverlening hebben moeten staken en de zorg voor cliënten in gevaar kwam.
- De RvT heeft een presentatie van mevrouw Rina Beers van de Federatie Opvang gehad over de ontwikkelingen in de opvang en beschermd wonen richting 2020/2021 die van belang zijn voor de strategische keuzes van organisaties. Mevrouw Beers is senior beleidsadviseur bij de Federatie Opvang, belast met belangenbehartiging en advisering op het gebied van de wet Maatschappelijke Ondersteuning, Participatiewet en Wet Langdurige Zorg.

Veranderingen in de RvT

Mevrouw Veuger heeft te kennen gegeven haar RvT deelname na 23 maart 2018 niet te willen verlengen. Mevrouw Jacqueline Engelen is per 23 maart 2018 door de RvT benoemd als opvolger van mevrouw Veuger. Met het vertrek van mevrouw Veuger is ook de functie van vicevoorzitter vacant geworden. De heer Oudenaarden is per acclamatie aangesteld voor deze functie.

Leden Raad van Toezicht

Naam	Bert Otten
Leeftijd	55
Geslacht	M
Begin lopende zittingstermijn	01-12-2016
Einde lopende zittingstermijn	01-12-2019
Hoeveelste zittingstermijn	Derde
Op voordracht benoemd namens	Ondernemingsraad
Hoofdfunctie	Senior adviseur Radar Advies
Nevenfuncties op 31-12-2018	Bestuurslid Jeugdsportfonds Overijssel
	Voorzitter St. Bijenkorf HVV Tubantia
	Bestuursvoorzitter Poppodium Metropool
	Fellow Wiardi Beckman Stichting
Functie in RvT	Voorzitter

Naam	Nicole Veuger
Leeftijd	47
Geslacht	V
Begin lopende zittingstermijn	26-03-2015
Einde lopende zittingstermijn	26-03-2018
Hoeveelste zittingstermijn	Tweede
Hoofdfunctie	Directeur-eigenaar/adviseur coNpact advies & interim partner in Sociaal domein
Nevenfuncties op 31-12-2018	geen
Functie in RvT	Lid

Naam	Monique van der Valk
Leeftijd	47
Geslacht	V
Begin lopende zittingstermijn	01-12-2016
Einde lopende zittingstermijn	30-11-2019
Hoeveelste zittingstermijn	Eerste
Hoofdfunctie	Hoofd Planning en Control OLVG
Nevenfuncties op 31-12-2018	Bestuurslid Stichting Zorg voor Borstvoeding, functie Penningmeester
Functie in RvT	Lid

Naam	Bert Oudenaarden
Leeftijd	61
Geslacht	M
Begin lopende zittingstermijn	20-12-2017
Einde lopende zittingstermijn	20-12-2020
Hoeveelste zittingstermijn	Derde
Op voordracht benoemd namens	Cliëntenraad
Hoofdfunctie	Senior adviseur publieke gezondheid GGD Twente
Nevenfuncties op 31-12-2018	geen
Functie in RvT	Lid

Naam	Herman Rottier
Leeftijd	62
Geslacht	M
Begin lopende zittingstermijn	01-03-2017
Einde lopende zittingstermijn	01-03-2020
Hoeveelste zittingstermijn	tweede
Hoofdfunctie	Raadsheer Centrale Raad van Beroep, Utrecht
Nevenfuncties op 31-12-2018	geen
Functie in RvT	Lid

Naam	Jacqueline Engelen
Leeftijd	52
Geslacht	V
Begin lopende zittingstermijn	26-03-2018
Einde lopende zittingstermijn	26-03-2021
Hoeveelste zittingstermijn	eerste
Hoofdfunctie	Organisatieadviseur
Nevenfuncties op 31-12-2018	
Functie in RvT	Lid

Hengelo, maart 2018

De heer A. Otten
Mevrouw N. Veuger
Mevrouw M. van der Valk
De heer B. Oudenaarden
De heer H. Rottier
Mevrouw J. Engelen

OVERLEGORGANEN BINNEN HUMANITAS ONDER DAK

De klachtencommissie cliënten in 2018

Een cliënt die niet tevreden is over de manier waarop hij/zij is behandeld door de instelling of door een medewerk(st)er van de instelling, kan daarover een klacht indienen bij de klachtencommissie. Hoe dat precies in zijn werk gaat is terug te vinden in het 'Reglement externe klachtenregeling cliënten'. De commissie onderzoekt of een ingediende klacht gegrond is en informeert het bestuur van de instelling daarover, waarna er indien nodig maatregelen volgen.

In het verslagjaar zijn er twee klachten (door één klager) ingediend over Humanitas Onder Dak bij de Klachtencommissie Cliënten. De partijen zijn gehoord en naast een uitspraak zijn adviezen uitgebracht aan de betreffende organisatie. De commissie heeft in 2018 afscheid genomen van mevrouw W. Klomp-Jongsma; zij is gestopt als secretaris. Een wervings- en selectieprocedure mondde uit in de benoeming van mevrouw C.P.E. de Maar.

De commissie heeft in 2018 tweemaal regulier vergaderd. Tijdens de vergaderingen liet de commissie zich bijpraten over de gang en stand van zaken bij de beide instellingen, teneinde zicht te blijven houden op situaties/omstandigheden die eventueel tot klachtenbehandelingen zouden kunnen leiden. Ook een toelichting door de bestuurders op het strategisch beleid van Humanitas Onder Dak en Kadera behoorde tot de onderwerpen op de agenda. De klachtencommissie cliënten heeft in 2018 tevens verschillende

werkb bezoeken afgelegd. De samenstelling van de klachtencommissie was per 31 december 2018 als volgt:

- de heer W.E. Wallinga (voorzitter)
- mevrouw G.E.M. Duyghuisen
- de heer J.M. Dunhof
- de heer P. Lucassen

Het secretariaat wordt gevoerd door mevrouw C.P.E. de Maar

OR en CR

De organisatie onderhoudt constructieve relaties met zowel de Ondernemingsraad als de Cliëntenraad. Beide overlegorganen worden nauw betrokken bij organisatieontwikkelingen en thema's als veiligheid, werkdruk, de invoering van de competentieatlas en de opleidingencarrousel. Beide overlegorganen zijn zelfstandig functionerende organen en zullen van hun werkwijze verslag doen in eigen jaarverslagen.

Vertrouwenspersoon

In de persoon van Martien van der Wou heeft Humanitas onder Dak een erkende externe vertrouwenspersoon waar zowel cliënten als medewerkers een beroep op kunnen doen. De wijze waarop wordt binnen de organisatie breed bekend gemaakt aan cliënten en medewerkers. Martien heeft een workshop aanbod ontwikkeld op het gebied van bewustwording en omgaan met ongewenst gedrag en biedt dit aan alle medewerkers van de Humanitas Onder Dak organisatie aan.

In 2018 lag de focus op deskundigheidsbevordering met als doel om het zorgaanbod zo goed mogelijk te laten aansluiten bij de zorgbehoefte.

Het Stafbureau

Het Stafbureau verzorgt de toeleiding van cliënten naar de verschillende arrangementen van Humanitas Onder Dak en is actief betrokken bij het traject van de cliënt vanaf aanmelding tot aan uitstroom. Onze centrale toegang, de Voordeur, heeft in 2018 een nog prominentere rol gekregen in het gehele aanmeldingsproces. Zowel onze ketenpartners als onze eigen medewerkers weten de Voordeur goed te vinden en waarderen de dienstverlening en servicegerichtheid. In 2018 is gekozen om ook de crisisaanmeldingen voor de locatie Hengelo te beleggen bij de Voordeur. Dit heeft ervoor gezorgd dat medewerkers op de locatie zich meer met hun eigen werkzaamheden kunnen bezighouden, aangezien de afhandeling van crisisplaatsingen erg tijdrovend kan zijn. De Voordeur heeft de cliënt op deze manier al vroeg in beeld, houdt goed zicht op het verloop van de crisisplaatsing en kan direct vervolgcacties uitzetten indien dit wenselijk is. In 2019 gaat de Voordeur tevens de toeleiding naar de crisisopvang op de locatie Almelo verzorgen.

Het Stafbureau is het afgelopen jaar nauw samen opgetrokken met het Leger des Heils in de pilot Huis te Leen, een woonexperiment voor de zogenaamde 'economische dakloze'. De samenwerking tussen Humanitas Onder Dak en Leger des Heils wordt door beide organisaties als zeer prettig ervaren en zorgt er ook voor dat de organisaties een

kijkje kunnen nemen in elkaar keuken.

Humanitas Onder Dak is gevraagd mee te denken in het Twentse vraagstuk rondom de opvang van personen met verward gedrag. Dit heeft geresulteerd in deelname van Humanitas Onder Dak aan de pilot Streettriage en in het tijdelijk beschikbaar stellen van een kamer in haar 24-uurs opvang in overleg met de gemeente Almelo. Humanitas Onder Dak heeft haar organisatie in 2018 AVG-proof gemaakt en heeft een Functionaris voor de Gegevensbescherming aangewezen. Tevens heeft Humanitas Onder Dak onderzoek gedaan naar oplossingen voor het veilig versturen van persoonsgegevens naar cliënten, ketenpartners en gemeenten. Dit heeft geresulteerd in de aanschaf van de applicatie ZIVVER en na een korte positieve testperiode is de applicatie door alle medewerkers van Humanitas Onder Dak in gebruik genomen.

Deskundigheidsbevordering

Training Krachtwerk / CTI

In het afgelopen jaar heeft een groot aantal nieuwe begeleiders de basistraining Krachtwerk gevolgd. Daarnaast hebben de verschillende teams van de arrangementen Wonen en Opvang teamcoaching Krachtwerk ontvangen om nog beter de verschillende facetten van het krachtgerichte werken onder de knie te krijgen. De teamcoaching wordt elke maand aangeboden door twee stafmedewerkers die getraind zijn als coach Krachtwerk.

Zoals reeds beschreven in het arrangement Opvang is Humanitas Onder Dak in 2018 gestart met het inzetten van de methodiek CTI. Verschillende medewerkers zijn hiervoor getraind.

Leren en ontwikkelen maken integraal onderdeel uit van het beleid van Humanitas Onder Dak.

Training EHBA

Cliënten van Humanitas Onder Dak hebben veelal te maken met (grote) financiële problemen. Om cliënten beter te kunnen ondersteunen in deze problematiek hebben begeleiders en stafmedewerkers van de arrangementen Wonen en Opvang deelgenomen aan de training 'EHBA' (Eerste Hulp Bij Administratie), gegeven door de Federatie Opvang. Tevens is een intern cursusaanbod ontwikkeld voor begeleiders om meer kennis te hebben van de meest voorkomende financiële vraagstukken van cliënten. Daarnaast heeft Humanitas onder Dak zich meer verdiept in handelwijzen waarbij mensen sneller hun schulden onder controle krijgen, hun inkomen beheren en meer aan het werk gaan. De verwachting is dat hierdoor de gekende Krachtwerk methodiek in belangrijke mate zal worden versterkt wat betreft de verbetering van de bestaansvoorwaarden van kwetsbare burgers, in het bijzonder van dak- en thuisloze volwassenen en jongeren.

Cursus ongewenste omgangsvormen

Om medewerkers (meer) bewust te maken van wat kan worden verstaan onder ongewenste omgangsvormen en integriteit, wordt voor alle medewerkers door de vertrouwenspersoon van de organisatie een workshop gegeven met dit als thema.

Aandachtsfunctionaris

In 2018 heeft de Aandachtsfunctionaris Huiselijk Geweld en Kinder mishandeling van Humanitas Onder Dak deelgenomen aan trainingen van de Landelijke Vakgroep Aandachtsfunctionarissen (LVAK). Tevens heeft de Aandachtsfunctionaris, middels het bezoeken van verschillende teams de aanscherping van de meldcode onder de aandacht gebracht bij de begeleiders. Humanitas Onder Dak beschikt dit jaar over een auditor Gedragscode Beschermd Wonen. De medewerker heeft in september de

training afgerond en in 2019 gaan medewerkers van organisaties voor beschermd wonen elkaar auditeren.

HOD Leerplein

Leren en ontwikkelen maken integraal onderdeel uit van het strategisch beleid van Humanitas Onder Dak. Blijvend leren is cruciaal om goed te anticiperen en reageren op de huidige en toekomstige ontwikkelingen in onze branche en binnen Humanitas Onder Dak. We hebben te maken met een veranderende en steeds zwaardere cliëntpopulatie en we merken dat er daarom meer van onze medewerkers wordt gevraagd. Om het zorgaanbod beter te laten aansluiten op de zorgbehoefte van cliënten, vinden we het belangrijk om de individuele en groepsvaardigheden van medewerkers en de deskundigheid van medewerkers te bevorderen. Het opdoen van (nieuwe) kennis, inzichten en vaardigheden staat hierin centraal.

Om dit te kunnen waarborgen heeft Humanitas Onder Dak het scholingsaanbod uitgebreid met de GGZ Ecademy, welke een online leerplatform biedt. In 2018 is met zorg het plan van aanpak opgesteld, hoe de GGZ Ecademy succesvol te implementeren. In het komende jaar (2019) wordt gestart met een pilotfase onder de naam het HOD Leerplein. Het leerplein zal onderdeel worden van het totale scholingsaanbod van Humanitas Onder Dak inclusief borging van de erkende krachtgerichte methodiek Krachtwerk.

Afronding pilot jaar invoering Functioneren en beoordelen

Humanitas Onder Dak is in januari 2018 gestart met haar pilotjaar 'Functioneren & Beoordelen' waarbij de competenties van de functies van het eigen taak- en functieboek leidend waren voor een nieuw op te zetten beoordelingssystematiek. De projectgroep Herinrichting Taak en Functie is hiervoor opgericht.

Voor het definitief overgaan tot uitvoering van het protocol Functioneren & Belonen, is de evaluatie van het proefdraaien in 2018 van groot belang. De uitkomsten van deze evaluatie zullen bepalend zijn voor de definitieve invoering, al dan niet in gewijzigde vorm.

Toekomstgericht

Humanitas Onder Dak zal hiermee doorgroeien naar een organisatie die meer duidelijkheid geeft over wat er van medewerkers wordt verwacht en medewerkers stimuleert in hun persoonlijke ontwikkeling en groei. Werkend vanuit een objectieve wijze van beoordeling, waardering en beloning.

De doelen zijn:

- het evalueren van de bijdrage en betrokkenheid van medewerkers bij de realisering van afspraken over resultaten en ontwikkeling.
- het bevorderen van het functioneren van medewerkers.
- het bepalen van loopbaanmogelijkheden van individuele medewerkers door mogelijke inzet van het loopbaanbudget.
- het bevorderen van de communicatie tussen directie, management en medewerkers.

Arbeidsvoorwaarden

De CAO Sociaal Werk heeft een looptijd van 1 april 2017 tot 1 juli 2019. Er ligt nadruk op optimale duurzame inzetbaarheid en individuele keuzevrijheid.

Het loopbaanbudget (LBB) dateert van 1 juli 2015 en per jaar weten meer medewerkers het budget een bestemming te geven, in overleg met de desbetreffende leidinggevende. Het wordt gebruikt voor arbeidsmarktfitheid/duurzame inzetbaarheid van de medewerker. In 2018 hebben 53 medewerkers op de een of andere wijze hun budget in geld en/of uren ingezet.

Het Individueel Keuzebudget (IKB) bestaat uit de vakantie-toeslag van 8%, eindejaarsuitkering van 8,3%, 0,1% uit vrijegevallen middelen en de waarde van 26 uur bovenwettelijk verlof (op fulltime basis) en voor parttimers naar rato. Dit budget geeft de medewerker de mogelijkheid om de arbeidsvoorwaarden af te stemmen op persoonlijke wensen en behoeften. De medewerker kan zelf een arbeidsvoorwaardenarrangement samenstellen (in verlof en/of geld), passend bij zijn persoonlijke situatie of bij de fase van zijn loopbaan. De keuzes van medewerkers hebben in 2018 niet geleid tot een aanpassing in de formatie.

Nieuw in de CAO is de generatieregeling. Het is voor organisaties mogelijk om een generatieregeling te introduceren met het doel oudere medewerkers gezond te kunnen laten doorwerken tot hun AOW-gerechtigde leeftijd. Eén van de kaders hierbij is dat het medewerkers betreft die binnen 5 jaar de AOW-gerechtigde leeftijd bereiken en die minder uren willen werken. Er dienen nog maatwerkafspraken gemaakt te worden tussen werkgever en

ondernemingsraad. De salarisontwikkelingen waren in juli 2018 2% verhoging en een eenmalige uitkering van 0,5% in januari 2019.

Rechtspositionering

Onder deze noemer scharen we zaken als langdurige ziekte, moeizame re-integratie, conflictsituaties, beroepsprocedures, regresschade, extra personele zorg en in- en externe detacheringen. Dit vraagt zorgvuldigheid, maatwerk, juridische kennis, overleg en afstemming. In 2018 is bovenstaande in een of andere vorm bij 7 medewerkers aan de orde geweest, waarvan voor 2 medewerkers het een externe detachering betreft waarbij expertise ter beschikking werd gesteld aan andere organisaties.

Ziekteverzuim

Het ziekteverzuimcijfer is ten opzichte van 2017 verder gestegen, en 2018 sluiten we af met 11,3%. Het kortdurend verzuim daartegenover is laag en in combinatie met de meldingsfrequentie, die ruim lager ligt dan het branchegemiddelde, is de conclusie dat er geen sprake is van frequent verzuim. Dit betekent dat de aandacht verder uit moet gaan naar het terugdringen van met name het langdurig verzuim (verzuimduur meer dan 92 dagen). Humanitas Onder Dak heeft in 2018 diverse acties verricht om het verzuim te analyseren en om op basis daarvan een gericht plan van aanpak op te stellen om het verzuim te reduceren. Op grond van wat we nu zien, zal de aandacht eerst uitgaan naar de verzuimaanpak en het proces richting werkhervatting. In 2019 heeft dit stichting breed de volle aandacht.

MELDINGSFREQUENTIE

	2017	2018
Kwartaal 1	0,43	0,46
Kwartaal 2	0,15	0,22
Kwartaal 3	0,18	0,13
Kwartaal 4	0,29	0,29

DUUR ZIEKTEVERZUIM

	2018
Kort 1-7 dagen	0,92
Middellang 9 - 42 dagen	1,44
Lang 43 - 91 dagen	0,7
Heel lang > 92 dagen	6,93
Ziek hele periode	1,32

Stage- en vrijwilligersbeleid

Stage- en schoolcontacten
Totaal: 18 stagiaires in de verschillende locaties.
HBO Social Work: 2 stagiaires
HBO SPH: 1 stagiair
MBO Maatschappelijke Zorg: 11 stagiaires
MBO Sociaal Cultureel Werk: 4 stagiaires

Met het ROC van Twente is de samenwerking intensief en worden ieder schooljaar studenten geplaatst bij Humanitas Onder Dak voor een stage. Zowel bij het ROC van Twente als ook bij het Saxion wordt deelgenomen aan diverse bijeenkomsten voor werkvelddeskundigen en klankbord-groepen. Ook zijn er gastlessen verzorgd in samenwerking met de Cliëntenraad van Humanitas Onder Dak.

Stageplaatsen Groningen

De voorzieningen in Groningen hebben diverse veranderin-

gen ondergaan in voorzieningen, medewerkers, doelgroep en activiteiten. Om die reden hebben daar in 2018 geen studenten stage gelopen.

Vrijwilligers

Totaal: 6 vrijwilligers op 1 januari en 11 vrijwilligers op 31 december. Het aantal vrijwilligers is in 2018 toegenomen. Vrijwilligers worden ingezet voor diverse vrijwilligerstaken, zoals assistent beheerder, portier, kok, assistent activering.

Locatie	1 jan	31 dec
Enschede	4	3
Oldenzaal	0	0
Hengelo	2	3
Almelo	0	2
Groningen	0	3

Personeelsverloop in 2018

Op 31 december 2018 bedroeg het totaal aantal werknemers 158 tegenover 144 op 31 december 2017. Het aantal FTE's bedroeg 131,71 op 31 december 2018 tegenover 121,6 op 31 december 2017.

Het personeelsbestand is gegroeid met 14 medewerkers en 10,11 FTE's ten opzichte van vorig jaar.

In 2018 zijn er 36 nieuwe medewerkers in dienst getreden en 22 medewerkers uit dienst gegaan. Vergeleken bij het jaar ervoor zijn er 6 nieuwe medewerkers meer in dienst en 4 medewerkers meer uit dienst getreden.

Opbouw personeelsbestand

Mannen: op 31 december 2018 waren er 63 mannen in dienst, waarvan er 49 een contract voor onbepaalde tijd hebben, 13 een contract voor bepaalde tijd en 1 een oproepcontract.
Vrouwen: op 31 december 2018 waren er 95 vrouwen in dienst, waarvan er 63 een contract voor onbepaalde tijd hebben, 31 een contract voor bepaalde tijd en 1 een oproepcontract.

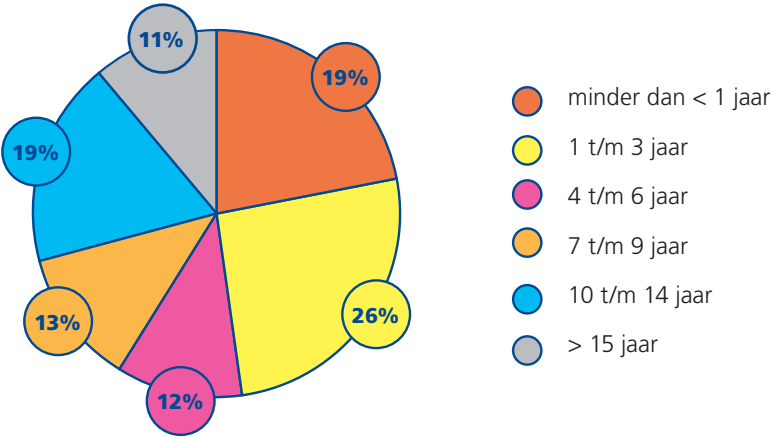
Op 31 december 2018 was de gemiddelde leeftijd onder medewerkers 42 jaar. De gemiddelde leeftijd van de vrouwen was 41 jaar en de gemiddelde leeftijd van de mannen was 45 jaar. Van de in totaal 158 medewerkers hadden er 44 een contract voor bepaalde tijd, 112 een contract voor onbepaalde tijd en 2 een oproepcontract.

	Totaal aantal personen	Aantal contracten onbep. tijd	Aantal contracten bep. tijd	Aantal oproep
Mannen	63	49	13	1
Mannen FTE	55 FTE	45,28 FTE	9,72 FTE	0 FTE
Vrouwen	95	63	31	1
Vrouwen FTE	76,71 FTE	52,26 FTE	24,45 FTE	0 FTE
Totaal	158	112	44	2
Totaal FTE	131,71 FTE	97,54 FTE	34,17 FTE	0 FTE

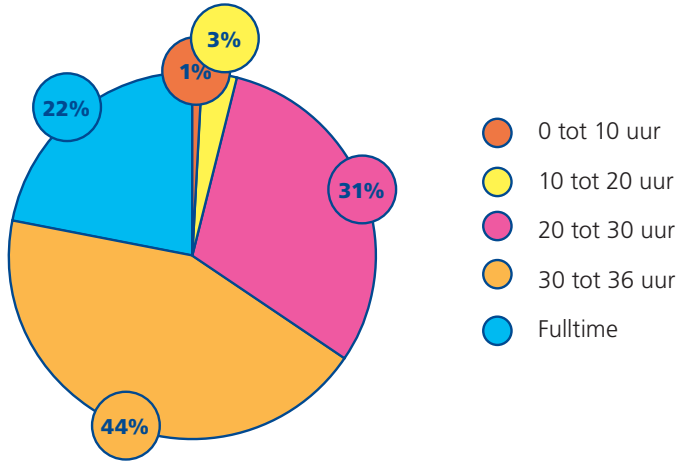
LEEFTIJDSCATEGORIE MAN/VROUW EN TOTAAL OP 31 DECEMBER 2018

Leeftijdscategorie	Mannen	Vrouwen	Totaal
15 t/m 24	2	8	10
25 t/m 34	13	25	38
35 t/m 44	15	23	38
45 t/m 54	18	25	43
55 t/m 64	13	14	27
> 65	2	0	2

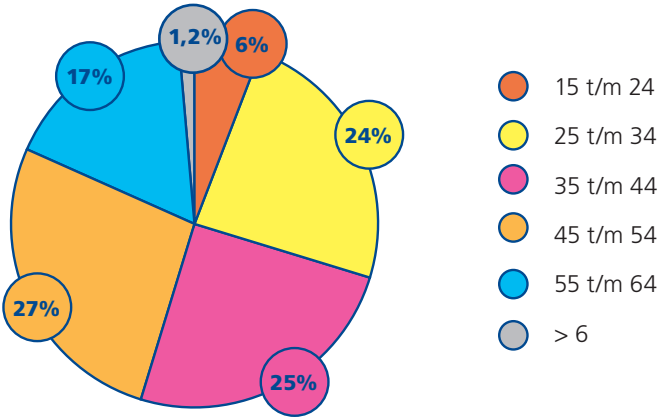
IN DIENST OP 31-12 2018 NAAR DUUR

AANTAL MEDEWERKERS NAAR AANTAL UREN

IN DIENST OP 31-12 2018 NAAR LEEFTIJD

In 2018 heeft met name arrangement Wonen een groei laten zien rond Beschermd Wonen. Anderzijds heeft een hoog ziekteverzuimpercentage geleid tot extra kosten.

Het boekjaar 2018 is voor Humanitas Onder Dak een uitdagend jaar geweest. Zoals vorig jaar verwacht is er in 2018 sprake geweest van een groei van de organisatie, met name binnen het arrangement Wonen met betrekking tot de gesubsidieerde functie Beschermd Wonen. Ook de begeleiding en dagbesteding vanuit de WMO hebben een bescheiden groei laten zien. Binnen het arrangement Opvang is een zeer beperkte groei gerealiseerd door met name de start van de nieuwe voorziening Kamer-Raad in Hengelo. Voor 2018 betreft dit echter een zeer kleinschalige voorziening, welke in 2019 verder zal worden uitgebreid. Ook binnen de uitvoering van het CIMOT is, op verzoek van de gemeente Enschede, sprake geweest van een omzetstijging als gevolg van een verhoogde personele inzet.

Naast bovenstaande groei is tevens geconstateerd dat een hoog verzuimpercentage heeft geleid tot hoge extra kosten voor enerzijds de verzuimbegeleiding en anderzijds de kosten voor vervanging van arbeidsongeschikte medewerkers. Analyse van het verzuim heeft laten zien dat dit met name langdurig verzuim betreft, waarbij er in een groot aantal casussen sprake is zogenaamde “pechgevallen”, waarbij de invloed van de organisatie op (het tempo van) de re-integratie slechts beperkt is.

Jaarrekening en resultaat

Conform de jaarrekening over het boekjaar 2018 heeft de Stichting Humanitas Onder Dak Twente een negatief exploitatieresultaat behaald van circa € 245.000. Dit resultaat is beïnvloed door de wijze van vaststelling van de subsidies over 2017 voor wat betreft de activiteiten gefinancierd door de centrumgemeente Enschede. Bij de over het boekjaar 2017 ontvangen vaststellingen met betrekking tot de activiteiten gefinancierd door de centrumgemeente Enschede, is de definitieve subsidie afgerekend op basis van een neutraal exploitatiesaldo. Dit betekent dat voor activiteiten met een positief exploitatiesaldo het overschot aan middelen is teruggevorderd en dat dat voor activiteiten met een negatief exploitatiesaldo er extra financiële middelen beschikbaar zijn gesteld. Deze afrekensystematiek heeft het exploitatieresultaat over 2018 voor een bedrag ter hoogte van circa € 80.000 negatief beïnvloed, waarmee het genormaliseerde resultaat over 2018 een bedrag van ruim € 165.000 negatief bedraagt. Verder dient opgemerkt te worden dat dit genormaliseerde resultaat voor een deel het gevolg is van een per saldo negatieve exploitatie met betrekking tot de door de centrumgemeente Enschede gefinancierde activiteiten, waarvoor conform de over 2017 gehanteerde afrekensystematiek bij de vaststelling om additionele middelen zal worden gevraagd. Op basis van het voorzichtigheidsbeginsel is deze vordering op de centrumgemeente Enschede niet in de jaarrekening opgenomen.

Gecorrigeerd voor bijzondere posten in zowel 2017 als 2018 is de omzet in 2018 met circa 9,5% gegroeid ten opzichte van 2017. Deze omzetgroei heeft zich niet vertaald in het exploitatieresultaat van de organisatie, wat grotendeels te wijten is aan de hogere lasten als gevolg van het eerder genoemde hoge verzuimpercentage. De personele kosten zijn over 2018 met een percentage van circa 13,5% gestegen ten opzichte van 2017. Gecorrigeerd voor de afrekening 2017 zijn de overige bedrijfskosten met 9,7% gestegen ten opzichte van 2017.

De omzetstijging wordt grotendeels veroorzaakt door de eerder genoemde groei van de functie Beschermd Wonen, wat zich vertaald in hogere subsidieopbrengsten. Ook de uitvoering van de functie CIMOT, waarvan een aantal medewerkers een arbeidsovereenkomst bij Humanitas Onder Dak hebben en dit één op één door de centrumgemeente Enschede wordt gefinancierd, heeft bijgedragen aan de groei. De uitvoering van het CIMOT is sinds eind 2014 op verzoek van de Gemeente Enschede, waarbij Humanitas Onder Dak nauwelijks tot geen invloed heeft op de bedrijfsvoering maar wel garanties heeft ten aanzien van de volledige financiering hiervan, inclusief de binnen de organisatie te maken overheadlasten.

Naast de hogere subsidiebijdragen voor Beschermd Wonen en CIMOT is er binnen de subsidiëring sprake van kleine stijgingen als gevolg van de nieuwe voorziening Kamer-Raad

Hengelo en “Huis te Leen”. Ook de begeleiding en dagbesteding binnen de WMO hebben bijgedragen aan de omzetstijging. De omzetrealisatie binnen de WMO is in 2018 met ruim 20% gegroeid ten opzichte van 2017.

In grote lijnen kan gesteld worden dat Humanitas Onder Dak Twente in 2018 gefinancierd is middels de onderstaande 5 financieringsstromen:

1. Centrumgemeentelijke subsidies voor Maatschappelijke Opvang en Beschermd Wonen
2. Gemeentelijke subsidies inzake inloopvoorzieningen
3. Eigen bijdragen vanuit cliënten in de 24uurs voorzieningen;
4. Financiering vanuit de WMO voor extramurale begeleiding en dagbesteding aan cliënten niet vallend onder de maatschappelijke Opvang;
5. Overige financiering (fondsbijdragen, zorg in onderaanneming, GGZ-C, Justitie e.d.).

Hierbij dient opgemerkt te worden dat de financiering GGZ-C e.d. zoals genoemd onder punt 5, een overgangsregeling betreft als gevolg van de stelselwijzigingen per 1 januari 2015. Dit betekent dat deze financieringsbron de komende jaren verder zal afnemen. Voor 2018 is geen sprake meer van financiering vanuit de WLZ en slechts zéér beperkt m.b.t. de GGZ-C.

Verschuiving financiering WMO Subsidie

De afgelopen jaren heeft Humanitas Onder Dak een toename waargenomen in de complexiteit van de problematiek van haar cliënten. Als gevolg hiervan heeft de organisatie in toenemende mate moeten constateren dat de financiering van de begeleidingskosten binnen de maatschappelijke opvang (gemiddeld 1,8 uur per week) veelal ontoereikend is om medewerkers adequaat toe te rusten om cliënten de noodzakelijke begeleiding te kunnen bieden. Dit heeft er in toenemende mate in geresulteerd, dat voor een aantal cliënten binnen de opvang een additionele begeleidingsindicatie is toegekend vanuit de WMO. Omdat verschillende financieringsbronnen voor eenzelfde doel onvermijdelijk leiden tot een toename in de administratieve lasten is in eerste instantie met de gemeente Hengelo de mogelijkheid besproken om middelen vanuit de WMO beschikbaar te stellen als subsidie om additionele begeleiding te kunnen bieden aan cliënten binnen de opvang. Voor 2019 is dit voor de opvang in Hengelo gerealiseerd.

Niet gefinancierde activiteiten

De afgelopen jaren heeft Humanitas Onder Dak in toenemende mate gezien dat er in veel gevallen een beroep op de organisatie wordt gedaan zonder dat hier (adequate) financiering tegenover staat. Dit betreft zowel zorginhoudelijke zaken als niet zorginhoudelijke zaken.

Financiering is veelal gebaseerd op de vergoeding van zogenaamde “face to face” begeleidingscontacten met cliënten, maar mede als gevolg van de toenemende problematiek worden er buiten deze regulier gefinancierde activiteiten ook (multi disciplinaire) overlegvormen ingezet waar van de organisatie verwacht wordt in te participeren. De huidige financiering, zowel vanuit gesubsidieerde activiteiten als vanuit de WMO, voorziet hier niet of nauwelijks in.

Mede naar aanleiding van meerdere signalen uit het werkveld, is hierin voor het boekjaar 2019 overigens wél een wijziging waarneembaar binnen de WMO, waarbij binnen de gestelde indicatie niet uitsluitend “face to face” contacten voor financiering in aanmerking komen, maar ook zogenaamde indirecte uren en reistijd, voor zover dit binnen de gestelde kaders plaatsvindt.

Ook op het niet zorginhoudelijke vlak ziet de organisatie zich in toenemende mate gesteld voor activiteiten waar geen directe financiering voor beschikbaar is. In dit kader

valt te denken aan de invoering van gewijzigde wet- en regelgeving, zoals in 2018 de invoering van de AVG welke zowel een aanzienlijke personele inzet heeft gevraagd, maar ook extra investeringen in het kader van ICT, zoals de aanschaf en invoering van een systeem om email beveiligd te kunnen versturen (ZIVVER). Maar ook de toenemende (personele) druk rondom bijvoorbeeld aanbestedingen en diverse audits leidt tot hogere kosten zonder dat hiervoor in veel gevallen (adequate) financiering tegenover staat.

Vooruitblik

Voor 2019 ziet Humanitas Onder Dak financieel een aantal ontwikkelingen. Met uitzondering van de nieuwe voorziening Kamer-Raad in Hengelo, zal het arrangement opvang naar verwachting geen nieuwe autonome groei realiseren. Zowel in termen van capaciteit als financiën zal dit arrangement bestendigen. Beschermde Wonen (Modulair Wonen) zal naar verwachting een verdere groei gaan laten zien, waarbij gestreefd wordt naar uitbreiding hiervan binnen de centrumgemeente Almelo.

Vanuit de WMO wordt een bescheiden verdere groei verwacht. De arrangementen Wonen en Talentontwikkeling moeten hier aan bijdragen. Overall verwacht Humanitas Onder Dak de huidige lijn in 2019 te kunnen bestendigen en wellicht een kleine omzetgroei te kunnen laten zien.

FACTS AND FIGURES

24-UURS WOONVOORZIENING ALMELO

	2015	2016	2017	2018
Aantal	52	52	46	43
Mannen	34	44	34	35
Vrouwen	15	6	12	8
Kinderen	3	2	5	3
Uitstroom totaal	33	35	39	32
Uitstroom zelfstandig wonen	0	0	18	16
Uitstroom naar vervolgbegeleiding	0	0	11	4
Uitstroom overig	0	0	3	6
Uitstroom intern	0	0	7	6
Leeftijdsopbouw	2015	2016	2017	2018
Kinderen jonger dan 18			5	3
< 18	3	2	0	0
18 - 20	1	3	4	4
21 - 30	16	20	21	15
31 - 40	11	6	7	9
41 - 50	13	12	9	8
51 - 60	8	6	3	4
> 61	0	3	2	3
Verwijzers	2015	2016	2017	2018
Verslavingszorg	6	7	7	7
AMW	20	20	24	20
GGZ	0	3	2	3
Reclassering	0	2	2	0
Jeugdzorg	7	5	6	3
Overig	6	15	5	10
Hoofdproblematiek (meerdere opties per cliënt)	2015	2016	2017	2018
Huisvesting	47	9	8	21
Verslaving	36	17	23	
Dagelijks functioneren	13	0	0	
Psychisch functioneren	41	22	21	7
Financiën	13	11	24	8
Huiselijk geweld	0	5	1	1
Rationeel				10
Overige	0	5	5	3
Bezettingspercentage	93,6%	88,3%	67,4%	59,90%

24-UURS WOONVOORZIENING ENSCHEDE

	2015	2016	2017	2018
Aantal	49	64	56	45
Mannen	35	41	37	28
Vrouwen	9	15	19	17
Kinderen	5	8	12	8
Uitstroom totaal	33	41	38	30
Uitstroom naar zelfstandig wonen	0	0	21	19
Uitstroom naar vervolgbegeleiding	0	0	9	1
Uitstroom intern	0	0	2	1
Uitstroom overig	0	0	6	9
Leeftijdsopbouw	2015	2016	2017	2018
< 18	5	8	12	8
18 - 20	0	1	0	0
21 - 30	10	12	10	11
31 - 40	15	17	21	18
41 - 50	14	13	13	8
51 - 60	2	10	10	5
> 61	3	3	2	3
Verwijzers	2015	2016	2017	2018
Verslavingszorg	8	8	8	11
AMW	9	8	9	17
GGZ	1	1	3	2
Reclassering	0	0	4	0
Jeugdzorg	0	0	2	0
Overig	26	47	30	15
Hoofdproblematiek (meerdere opties per cliënt)	2015	2016	2017	2018
Huisvesting	44	37	44	37
Verslaving	7	12	19	18
Psychisch functioneren	20	29	39	34
Financiën	24	37	52	40
Huiselijk geweld			4	8
Relationeel			25	26
Overig	3	52	29	11
Bezettingspercentage	96,6%	92,8%	92,4%	85,45%

24-UURS WOONVOORZIENING HENGEL

	2015	2016	2017	2018
Aantal	49	39	46	42
Mannen	34	28	36	31
Vrouwen	13	7	10	11
Kinderen	2	2	6	2
Uitstroom naar zelfstandig wonen	13	15	14	11
Uitstroom binnen eigen instelling	9	3	8	7
Uitstroom vervolfbegeleiding	0	0	8	8
Uitstroom overig	0	0	8	3
Uitstroom totaal	14	31	38	29
Leeftijdsopbouw	2015	2016	2017	2018
Kinderen jonger dan 18				2
< 18	0	2	6	0
18 - 20	4	1	2	2
21 - 30	12	9	10	13
31 - 40	10	9	15	10
41 - 50	12	12	11	5
51 - 60	6	5	6	9
> 61	3	1	2	3
Verwijzers	2015	2016	2017	2018
Verslavingszorg / GGZ	11	10	6	3
AMW	10	1	30	30
GGZ				2
Reclassering	3	1	3	2
Jeugdzorg	5	4	0	1
Overig	18	23	7	4
Hoofdproblematiek (meerdere opties per cliënt)	2015	2016	2017	
Huisvesting	47	37	44	42
Verslaving	14	9	8	5
Dagelijks functioneren	6	0	2	
Psychisch functioneren	11	7	18	18
Financiën	26	20	17	10
Huiselijk geweld	3	1	4	6
Relationeel	0	0	2	1
Overig				0
Bezettingspercentage	91,55%	101,68%*	85%	93,25%

NAZORG ALMELO

	2017	2018
Aantal	20	18
Mannen	16	12
Vrouwen	4	6
Kinderen	0	0
Uitstroom naar zelfstandig wonen	10	6
Uitstroom vervolg begeleiding	0	3
Uitstroom onbekend	0	0
Uitstroom totaal	10	9
Leeftijdsopbouw	2017	2018
< 18	0	0
18 - 20	0	0
21 - 30	6	11
31 - 40	3	1
41 - 50	7	4
51 - 60	3	1
> 61	1	1
Verwijzers	2017	2018
Verslavingszorg	1	1
AMW	13	16
Reclassering	0	1
Overig/ Eigen doorstroom	5	0
Hoofdproblematiek (meerdere opties per cliënt)	2017	2018
Psychisch functioneren	16	8
Financiën	0	3
Verslaving	2	3
Overig	0	5

NAZORG ENSCHEDE

	2017	2018
Aantal	40	22
Mannen	26	16
Vrouwen	14	6
Kinderen	0	0
Uitstroom naar zelfstandig wonen	26	21
Uitstroom vervolg begeleiding	0	1
Uitstroom onbekend	0	0
Uitstroom totaal	26	22
Leeftijdsopbouw	2017	2018
< 18	0	0
18 - 20	2	2
21 - 30	17	14
31 - 40	6	4
41 - 50	8	2
51 - 60	5	0
> 61	2	0
Verwijzers	2017	2018
Verslavingszorg	3	2
AMW	5	6
Reclassering	0	1
Overig/ Eigen doorstroom	32	13
Hoofdproblematiek (meerdere opties per cliënt)	2017	2018
Psychisch functioneren	27	16
Financiën	26	17
Verslaving	0	9
Overig	3	8

NAZORG HENGELO

	2017	2018
Aantal	25	15
Mannen	20	10
Vrouwen	5	5
Kinderen	1	2
Uitstroom naar zelfstandig wonen	3	5
Uitstroom vervolg begeleiding	3	0
Uitstroom onbekend	0	0
Uitstroom totaal	7	5
Leeftijdsopbouw	2017	2018
< 18	0	
18 - 20	1	
21 - 30	4	5
31 - 40	5	4
41 - 50	8	2
51 - 60	3	3
> 61	3	1
Verwijzers	2017	2018
Verslavingszorg/ GGZ	6	2
AMW	7	10
Reclassering	1	0
Overig/Eigen doorstroming	11	3
Hoofdproblematiek (meerdere opties per cliënt)	2017	2018
Psychisch functioneren	10	2
Financiën	12	8
Verslaving	0	3
Overig	3	2

WOONEENHEDEN HENGEL

Wooneenheden	2015	2016	2017	2018
Aantal	10	8	10	10
Mannen	7	4	6	6
Vrouwen	3	4	4	4
Kinderen	0	0	2	2
Uitstroom naar zelfstandig wonen	5	2	5	5
Leeftijdsopbouw	2015	2016	2017	2018
kinderen jonger dan 18			2	2
< 18	0	0	0	0
18 - 20	0	0	0	0
21 - 30	3	2	3	3
31 - 40	1	3	3	4
41 - 50	4	1	2	0
51 - 60	1	1	1	2
> 61	1	1	1	1
Verwijzers	2015	2016	2017	2018
Verslavingszorg I GGZ	2	0	0	1
AMW	4	2	5	6
Reclassering	0	0	0	
Overig	4	6	5	3
Hoofdproblematiek (meerdere opties per cliënt)	2015	2016	2017	2018
Huisvesting	2	0	4	5
Verslaving	2	0	1	1
Psychisch functioneren	5	48	4	3
Financiën			6	1

CRISISOPVANG ALMELO

	2015	2016	2017	2018
Aantal	25	28	38	61
Mannen	9	20	17	44
Vrouwen	15	7	21	17
Kinderen	1	1	12	7
Uitstroom naar zelfstandig wonen	2	0	8	10
Uitstroom naar eigen instelling	7	7	14	11
Uitstroom onbekend	0	21	6	19
Uitstroom vervolg begeleiding	0	0	9	21
Uitstroom Totaal	24	28	34	61
Leeftijdsopbouw	2015	2016	2017	2018
Kinderen onder de 18			12	7
< 18	1	1	1	1
18 - 20	3	4	7	5
21 - 30	10	13	13	31
31 - 40	2	1	9	9
41 - 50	5	5	7	5
51 - 60	0	3	1	4
> 61	4	1	0	6
Verwijzers	2015	2016	2017	2018
Verslavingszorg	0	1	5	19
AMW	4	5	10	13
GGZ				5
Reclassering	0	5	1	0
Jeugdzorg	4	2	3	0
Overig	16	10	19	24
Hoofdproblematiek (meerdere opties per cliënt)	2015	2016	2017	2018
Huisvesting	10	11	20	10
Verslaving	0	4	8	21
Psychisch functioneren	0	5	12	9
Financiën	5	0	9	1
Huiselijk geweld	3	1	8	9
Relationeel	7	10	12	9
Overige			13	0

CRISISOPVANG HENGELO

Crisisopvang	2015	2016	2017	2018
Aantal	64	33	67	38
Mannen	38	21	43	22
Vrouwen	18	11	24	16
Kinderen	8	1	9	2
Uitstroom naar zelfstandig wonen			8	5
Uitstroom naar eigen instelling			20	13
Uitstroom onbekend			29	19
Uitstroom vervolg begeleiding			8	1
Uitstroom totaal			42	38
Leeftijdsopbouw	2015	2016	2017	2018
Kinderen Onder de 18			9	2
< 18	8	1	3	1
18 - 20	11	7	9	10
21 - 30	17	7	27	8
31 - 40	13	5	9	6
41 - 50	12	8	9	7
51 - 60	3	4	7	6
> 61	0	1	3	0
Verwijzers	2015	2016	2017	2018
Verslavingszorg	8	4	3	1
AMW	9	3	27	10
GGZ	-	-	5	1
Reclassering	5	2	5	2
Jeugdzorg	7	1	10	5
Overig	27	23	17	19
Hoofdproblematiek (meerdere opties per cliënt)	2015	2016	2017	2018
Huisvesting	56	33	59	38
Verslaving	5	0	4	1
Dagelijks functioneren	-	-	1	
Psychisch functioneren	2	0	2	0
Financiën	2	3	1	1
Huiselijk geweld			8	0
Relationeel			12	4
Overige	7	1	13	0

NACHTOPVANG ALMELO

	2015	2016	2017	2018
Aantal	119	130	124	139
Mannen	98	110	106	119
Vrouwen	21	20	18	20
Bezetting	24%	118%	69%	70%
Nachten	3170	3019	1742	1780

INLOOP ENSCHEDE

Inloop	2015	2016	2017	2018
Gemiddeld aantal bezoekers p.d.	22	26	27	27
Aantal unieke mannen p.j.	289	315	303	370
Aantal unieke vrouwen p.j.	49	48	47	64
Totaal aantal bezoekers p.j.	8814	9474	9858	9712

ACTIVITEITENCENTRUM HEEMSDOCK

Inloop Heemsdock	2015	2016	2017	2018
Gemiddeld aantal bezoekers p.d.	34	30	27	27
Aantal unieke mannen p.j.	224	194	162	160
Aantal unieke vrouwen p.j.	55	33	28	28
Totaal aantal bezoekers p.j.	12395	10870	9817	9743
Gemiddeld bezoek p.p. p.j.	44	49	52	52

TWENTSE OPVANG
VOORZIENING VOOR JONGEREN (TOV)

	2015	2016	2017	2018
Aantal	2	75	77	82
Mannen	44	50	55	56
Vrouwen	28	25	22	26
Uitstroom naar zelfstandig wonen	34	32	38	39
Uitstroom naar vervolgbegeleiding	1	0	11	8
Uitstroom overig	8	8	1	8
Uitstroom intern	10	6	4	8
Uitstroom begeleid wonen	6	4	0	0
Leeftijdsopbouw	2015	2016	2017	2018
< 18	26	0	0	0
18 - 20	43	30	34	44
21 - 30	2	46	43	38
Verwijzers	2015	2016	2017	2018
Verslavingszorg	0	2	1	1
AMW	7	14	7	13
GGZ	4	5	3	1
Reclassering	3	3	3	3
Jeugdzorg	1	0	0	
Jarabee T-Team	37	32	2	3
Overige	20	19	60	61
Hoofdproblematiek (meerdere opties per cliënt)	2015	2016	2017	2018
Huisvesting	72	75	77	67
Verslaving	0	23	21	17
Psychisch functioneren	31	66	61	63
Financiën	4	73	67	67
Huiselijk geweld	0	0	0	0
Bezettingspercentage	84,4%	79,2%	88,61	78,67%

KAMERS MET KANSEN
ENSCHEDÉ

Kamers met Kansen	2015	2016	2017	2018
Aantal	6	24	3	1
Vrouwen	6	7	3	1
Kinderen	10	17	7	3
Uitstroom naar zelfstandig wonen	3	4	2	0
Uitstroom naar ouders	0	0	0	0
Uitstroom onbekend	0	0	0	0
Leeftijdsopbouw	2015	2016	2017	2018
< 18	1	17	7	3
18 - 20	4	3	0	0
21 - 30	1	4	1	1
31 - 40	0	0	2	0
Verwijzers	2015	2016	2017	2018
Jeugdzorg	0	0	0	0
AMW	1	1	0	0
Jarabee	4	3	0	0
Jonge moedersproject	0	0	0	0
Overig	1	3	3	1
Hoofdproblematiek (meerdere opties per cliënt)	2015	2016	2017	2018
Huisvesting	4	7	3	1
Verslaving	0	0	0	
Psychisch functioneren	1	0	3	1
Financiën	2	4	3	1
Huiselijk geweld	1	0	0	
Relaties	2	0	3	1

KAMER-RAAD ALMELO

	2015	2016	2017	2018
Aantal	11	13	12	12
Mannen	3	8	5	6
Vrouwen	8	5	7	6
Uitstroom naar zelfstandig wonen	6	4	2	1
Uitstroom overig	1	1	1	1
Leeftijdsopbouw	2015	2016	2017	2018
< 18	0	0	0	0
18 - 20	6	11	9	10
21 - 30	5	2	3	2
Verwijzers	2015	2016	2017	2018
Verslavingszorg	0	0	0	0
AMW	0	0	1	0
Reclassering	0	0	0	0
Jeugdzorg	0	0	3	4
Jarabee (T-team)	0	2	0	0
Logos	0	1	0	?
Interne doorverwijzing	0	2	0	?
Overig (ROC en HOD TOV)	11 overig	8	8	8

KAMER-RAAD ENSCHEDE

	2015	2016	2017	2018
Aantal	42	49	50	42
Mannen	18	27	28	17
Vrouwen	24	22	22	25
Uitstroom naar zelfstandig wonen	12	19	19	11
Uitstroom naar RIBW	0	0	0	
Uitstroom overig	7	2	4	6
Leeftijdsopbouw	2014	2015	2016	2018
< 18	0	0	0	
18 - 20	21	28	36	36
21 - 30	21	21	14	6
Verwijzers	2014	2015	2016	2018
Verslavingszorg	0	0	0	0
AMW	0	0	3	5
Reclassering	0	0	0	1
Jeugdzorg	0	0	7	13
Jarabee	7	8	0	0
Overig (ROC en HOD TOV)	34	40	40	23

KAMER-RAAD HENGEL

	2018
Aantal	4
Mannen	1
Vrouwen	3
Uitstroom naar zelfstandig wonen	2
Uitstroom overig	0
Leeftijdsopbouw	2018
< 18	0
18 - 20	4
21 - 30	0
Verwijzers	2018
Verslavingszorg	0
AMW	0
Reclassering	0
Jeugdzorg	0
Jarabee	0
Overig (ROC en HOD TOV)	4

TALENTONTWIKKELING HENGEL

Kwartaal	1	2	3	4	2018	2017
Unieke deelnemers	28	31	26	30	48	53
Totaal unieke deelnemers Opvang	8	14	11	14	25	24
Totaal unieke deelnemers onderaannemerschap	5	5	5	6	6	8
Totaal unieke deelnemers MwVz	15	12	10	10	17	21
Totaal aantal uren deelnemers uit de Opvang	253	885	1212	1388	3737	2545
Totaal aantal uren onderaannemerschap	687	688	852	824	3051	2263
Totaal aantal uren dagbesteding MwVz1836		1688	1988	1372	6884	6809
Totaal aantal uren deelname Talentontwikkeling	2776	3261	4052	3977	14066	11637

TALENTONTWIKKELING ENSCHEDE

Kwartaal	1	2	3	4	2018	2017
Unieke deelnemers	31	34	32	31	57	65
Totaal unieke deelnemers MO	29	32	31	30	55	59
Totaal unieke deelnemers onderaannemerschap	0	0	0	0	0	3
Totaal unieke deelnemers MwVz	2	2	1	1	2	3
Totaal aantal uren deelnemers uit de Opvang	1040	1264	1480	1500	5276	7000
Totaal aantal uren onderaannemerschap						837
Totaal aantal uren dagbesteding MwVz	48	24	12	40	132	509
Totaal aantal uren deelname Talentontwikkeling	1088	1288	1492	1540	5408	8346

TALENTONTWIKKELING OLDENZAAL

Kwartaal	1	2	3	4	2018	2017
Unieke deelnemers	12	11	12	11	13	17
Totaal aantal deelnemers MwVz	12	11	11	10	12	16
Leer werk traject 1 deelnemer	0	0	1	1	1	1
Totaal aantal uren deelname Talentontwikkeling	1675	1558	1760	2108	6697	7395

DAGLOON ALMELO

Kwartaal	1	2	3	4	2018	2017
Unieke deelnemers	24	19	20	24	37	22
Totaal aantal uren deelname Talentontwikkeling	2673	2776	3092	3113	11654	9671

TALENTONTWIKKELING ALMELO

Kwartaal	1	2	3	4	2018	2017
Unieke deelnemers	2	5	6	10	37	7
Totaal unieke deelnemers Opvang	2	3	4	9	11	
Totaal unieke deelnemers onderaannemerschap			1	1		
Totaal aantal deelnemers MwVz		1	1	1	1	
Totaal aantal uren deelname Talentontwikkeling	58	153	424	708	1343	324

WONEN 2018

	Totaal aantal trajecten	Actieve trajecten	Afgesloten (t.o.v. totaal)	Stand 31/12/18
Housing First Twente	17	14	3	14
Beschermd Wonen Modulair	17	17	0	17
Ambulante Woonbegeleiding	61	52	9	52
Huis te Leen	1	1	1	0

AMBULANTE WOONBEGELEIDING 2018 - WMO TRAJECTEN

Ambulante woonbegeleiding	2017	2018
Aantal	61	61
Mannen	48	48
Vrouwen	13	13
Kinderen	0	0
Instroom uit MO	0	16
Uitstroom	18	9
Leeftijdsofbouw	2017	2018
< 18	0	0
18 - 20	0	3
21 - 30	15	15
31 - 40	10	7
41 - 50	20	22
51 - 60	8	11
> 61	8	3
Verwijzers	2017	2018
Verslavingszorg	5	14
AMW	38	34
Reclassering	1	1
Jeugdzorg	0	0
Overig	17	12
Hoofdproblematiek (meerdere opties per cliënt)	2017	2018
Huisvesting	8	10
Verslaving	5	8
Dagelijks functioneren	3	29
Psychisch functioneren	25	10
Financiën	20	27
Huiselijk geweld	0	0
Mensenhandel	0	0
Overige	0	0

BESCHERMD WONEN MODULAIR

	2016	2017	2018
Aantal	6	9	17
Mannen	5	4	12
Vrouwen	1	5	5
Kinderen	0	0	0
Instroom uit MO			3
Uitstroom	0	4	3
Leeftijdsofbouw	2016	2017	2018
< 18	0	0	0
18 - 20	0	1	2
21 - 30	1	0	6
31 - 40	1	3	1
41 - 50	1	0	2
51 - 60	3	4	5
> 61	0	1	1
Verwijzers	2016	2017	2018
Verslavingszorg	0	0	0
AMW	0	0	0
GGZ	0	0	
Reclassering	0	0	0
Jeugdzorg	0	0	0
Overig (CIMOT)	6	9	0
Hoofdproblematiek (meerdere opties per cliënt)	2016	2017	2018
Huisvesting	0	3	5
Verslaving	3	3	3
Dagelijks functioneren	0	0	0
Psychisch functioneren	3	3	10
Financiën	0	0	0
Huiselijk geweld	0	0	0
Mensenhandel	0	0	0
Overige	0	0	

HOUSING FIRST TWENTE

	2016	2017	2018
Aantal	9	18	17
Mannen	6	10	11
Vrouwen	3	8	6
Kinderen	0	0	0
Uitstroom	0	2	3
Leeftijdsopbouw	2016	2017	2018
< 18	0	0	0
18 - 20	0	0	1
21 - 30	1	5	2
31 - 40	3	5	8
41 - 50	4	6	5
51 - 60	1	2	1
> 61	0	0	0
Verwijzers	2016	2017	2018
Verslavingszorg	3	3	4
AMW	4	6	5
GGZ	0	0	
Reclassering	0	0	0
Jeugdzorg	0	0	0
Overig	2	9	0
Hoofdproblematiek (meerdere opties per cliënt)	2016	2017	2018
Huisvesting	9	18	17
Verslaving	0	8	11
Dagelijks functioneren	0	0	0
Psychisch functioneren	0	10	6
Financiën	0	0	0
Huiselijk geweld	0	0	0
Mensenhandel	0	0	0
Overige	0	0	0

HUIS TE LEEN

	2018
Aantal	1
Mannen	0
Vrouwen	1
Kinderen	2
Instroom uit MO	0
Uitstroom	1
Leeftijdsopbouw	2018
< 18	2
18-20	0
21-30	0
31-40	1
41-50	0
51-60	0
> 61	0
Verwijzers	2018
Verslavingszorg	0
AMW	0
Reclassering	0
Jeugdzorg	0
Overig	1
Hoofdproblematiek (meerdere opties per cliënt)	2018
Huisvesting	1
Verslaving	0
Dagelijks functioneren	0
Psychisch functioneren	0
Financien	0
Huiselijk geweld	0
Mensenhandel	0
Overige	0

